

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Talousarvio 2021 ja Toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2023

KUNTAYHTYMÄN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntayhtymäkonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tämä asiakirja sisältää Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän talousarvion vuodelle 2021 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2021-2023. Tulosalueiden toimenpiteet kuntayhtymän strategioiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi määritellään tulosaluekohtaisissa toimintasuunnitelmissa, jotka johtoryhmä hyväksyy.

SISÄLLYSLUETTELO

YLEINEN OSA	3
1. Kuntayhtymän tehtävät.....	3
2. Kuntayhtymän toimintaympäristö	6
3. Koulutuksen valtakunnalliset linjaukset.....	13
4. Kuntayhtymän strategiat ja tavoitteet.....	15
5. Henkilöstösuunnitelma	19
6. Talousarvion laadinnan periaatteet	21
7. Talousohjauksen perusteet	24
8. Tulostavoitteet ja talousarvion sitovuus.....	26
9. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	31
TULOSLASKELMAOSA	32
INVESTOINTIOSA	36
RAHOITUSOSA	39
TALOUSSUUNNITELMAN YHDISTELMÄ.....	40

YLEINEN OSA

1. Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän perustehtävänä on järjestää lain 531/2017 mukaista ammatillista koulutusta.

Kuntayhtymä järjestää seuraavien koulutusalojen ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja

- kauppa, hallinto ja oikeustieteet
- luonnontieteet
- tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
- tekniikan alat
- maa- ja metsätalousalat
- terveys- ja hyvinvointialat
- palvelualat

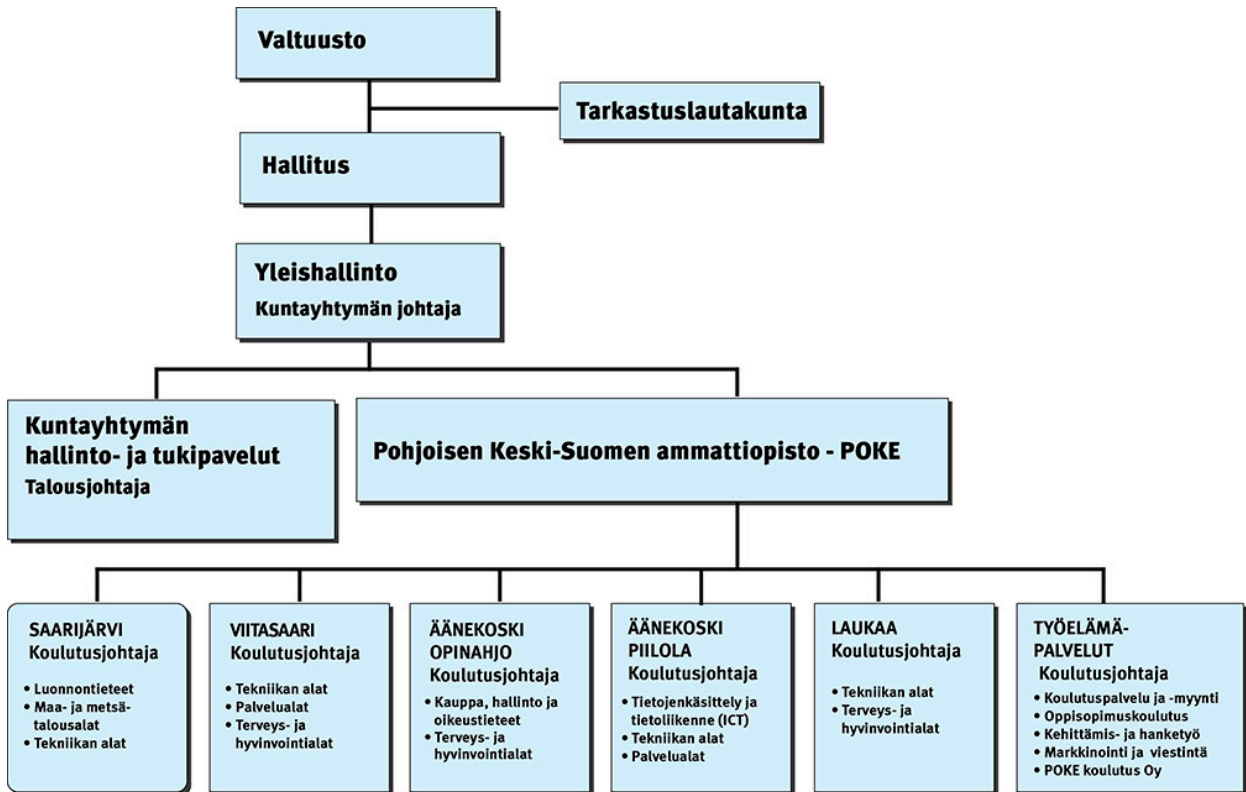
Kuntayhtymällä on oikeus antaa tutkintokoulutusta ja myöntää tutkintoja yhteensä 63 tutkintoon. Metsäalan perustutkintoon, metsäkoneenkuljetuksen osaamisalalle kuntayhtymä on hakenut järjestämislupaa opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Järjestämisluvan mukaisia tutkintoja ja koulutusta voidaan järjestää myös työvoimakoulutuksena. Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän puitteissa oppisopimuskoulutuksena voidaan järjestää kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi kuntayhtymä järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA). Kuntayhtymä toimii myös kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena.

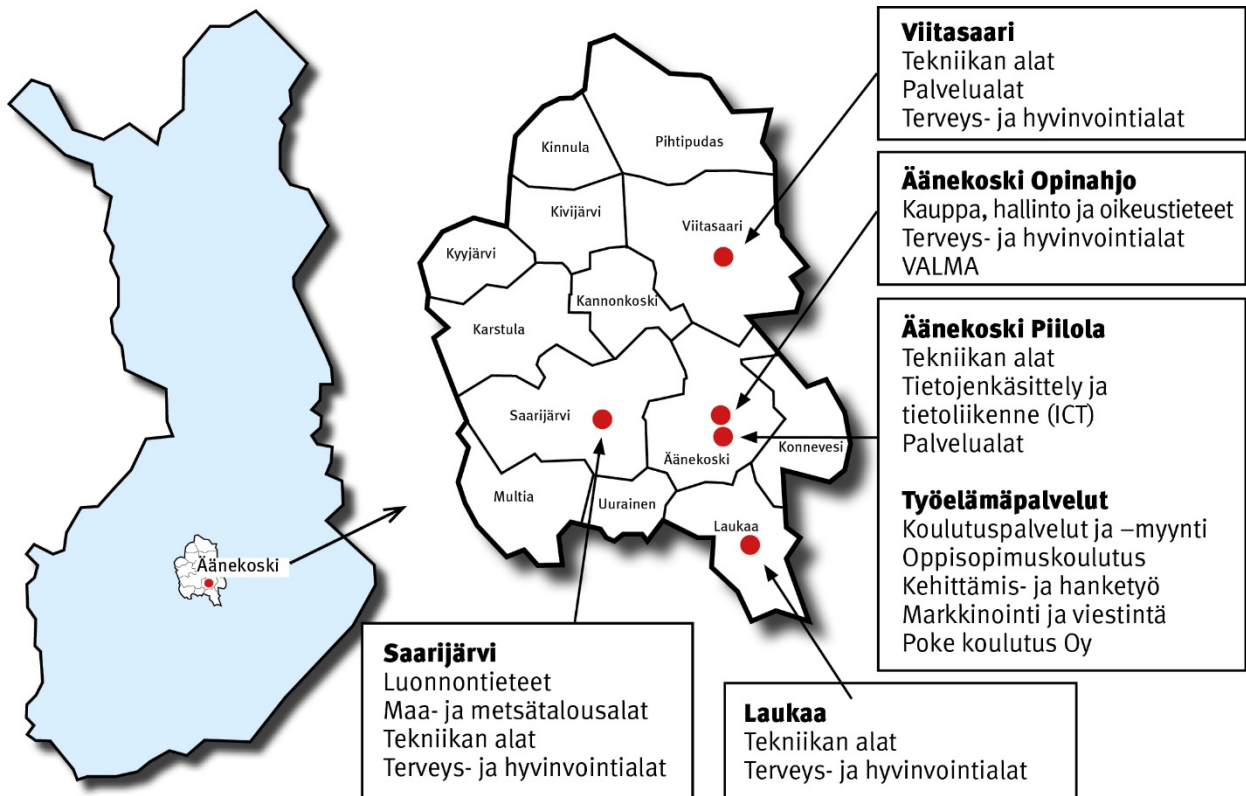

Organisaatio 1.1.2020 lukien

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto – POKE

Tehtäviensä toteuttamiseksi kuntayhtymä ylläpitää Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistoa (POKE). Sen toimipaikat sijaitsevat Äänekoskella, Saarijärvellä, Viitasaarella ja Laukaassa. Näiden lisäksi koulutusta järjestetään muualla jäsenkunnissa tarpeen mukaan.

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto kokoaa yhteen monipuolisen koulutustarjonnan ja asiantuntemuksen. Se palvelee laaja-alaisesti pohjoista Keski-Suomea ja sen elinkeinoelämää sekä edistää alueen kehittämiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on monipuolista. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä on Jyväskylän ammattikorkeakoulun osaomistaja.

POKE koulutus Oy

Kuntayhtymän tytäryhtiö POKE koulutus Oy toteuttaa kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettavaa koulutusmyyntiä, jonka kuntalaki velvoittaa yhtiöittämään. Yhtiö järjestää ja myy eitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä koulutukseen liittyviä palveluja.

POKE koulutus Oy kuuluu kuntayhtymäkonserniin kuntayhtymän omistaessa sen koko osakekannan (100 %). Lisäksi kuntayhtymä toimittaa ja tuottaa osakeyhtiölle keskinäisessä palvelusopimuksessa sovittuja koulutuspalveluja ja niihin liittyviä tukipalveluita.

2. Kuntayhtymän toimintaympäristö

Kuntayhtymän toiminta-alue

Toiminnallisesti alue jakautuu Saarijärven–Viitasaaren seutukuntaan ja Äänekosken seutukuntaan. Laukaa ja Uurainen kuuluvat Jyväskylän seutukuntaan ja Multia Keuruun seutukuntaan. Laukaa ja Uurainen ovat jäsenkuntina myös Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä.

Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat ovat päättäneet osallistua erityiseen kuntajakoselvitykseen valtuustojen ja valtiovarainministeriön päätösten perusteella. Mahdollinen esitys kuntien yhdistymisestä tulee olla toimitettuna valtiovarainministeriöön 30.4.2021 mennessä.

Pohjoinen Keski-Suomi on Keski-Suomen maakunnan sisällä ominaispiirteiltään poikkeava. Se muodostaa maantieteellisesti laajan yhtenäisen alueen. Yhteistä ovat pitkät etäisyydet, pienet kunnat ja väestökehityksen haasteet. Elinkeinorakenne toiminta-alueen sisällä on vaihteleva. Kuntatalouden yleisen kehityksen mukaisesti alueen useimpien kuntien taloustilanne on kireä. Kuntien liikkumavaraa palvelujen järjestämisessä kaventaa väestön vähene- misestä ja ikääntymisestä sekä työpaikkojen vähenemisestä seurannut tulopohjan pienene- minen.

Kuntayhtymän toiminta-alue käsittää 13 pohjoisen Keski-Suomen kuntaa. Jäsenkuntien asu- kasluku, ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä ja omistusosuus kuntayhtymästä ovat:

Kunta	Asukasmäärä ¹	Opiskelijat ²	Peruspääoma	Omistus -%
Kannonkoski	1 323	37	56 384,32	1,60 %
Karstula	3 868	55	148 939,71	4,20 %
Kinnula	1 611	31	101 775,47	2,90 %
Kivijärvi	1 098	14	70 569,05	2,00 %
Konnevesi	2 594	68	122 343,33	3,50 %
Kyyjärvi	1 295	9	19 504,01	0,60 %
Laukaa	18 840	169	228 374,22	6,40 %
Multia	1 563	1	31 915,65	0,90 %
Pihtipudas	3 958	68	254 970,60	7,20 %
Saarijärvi	9 215	222	544 693,80	15,40 %
Uurainen	3 654	45	52 128,90	1,50 %
Viitasaari	6 099	184	438 308,29	12,40 %
Äänekoski	18 577	631	1 473 668,69	41,60 %
Muut	0	377		
Yhteensä	73 695	1 911	3 543 576,04	100,00 %

Lähde: Tilastokeskus, kuntien avainluvut

1

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-8381. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 22.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vamuu/index.html>

² Perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat ja VALMA-opiskelijat 22.10.2020

Tietoja toiminta-alueen kunnista

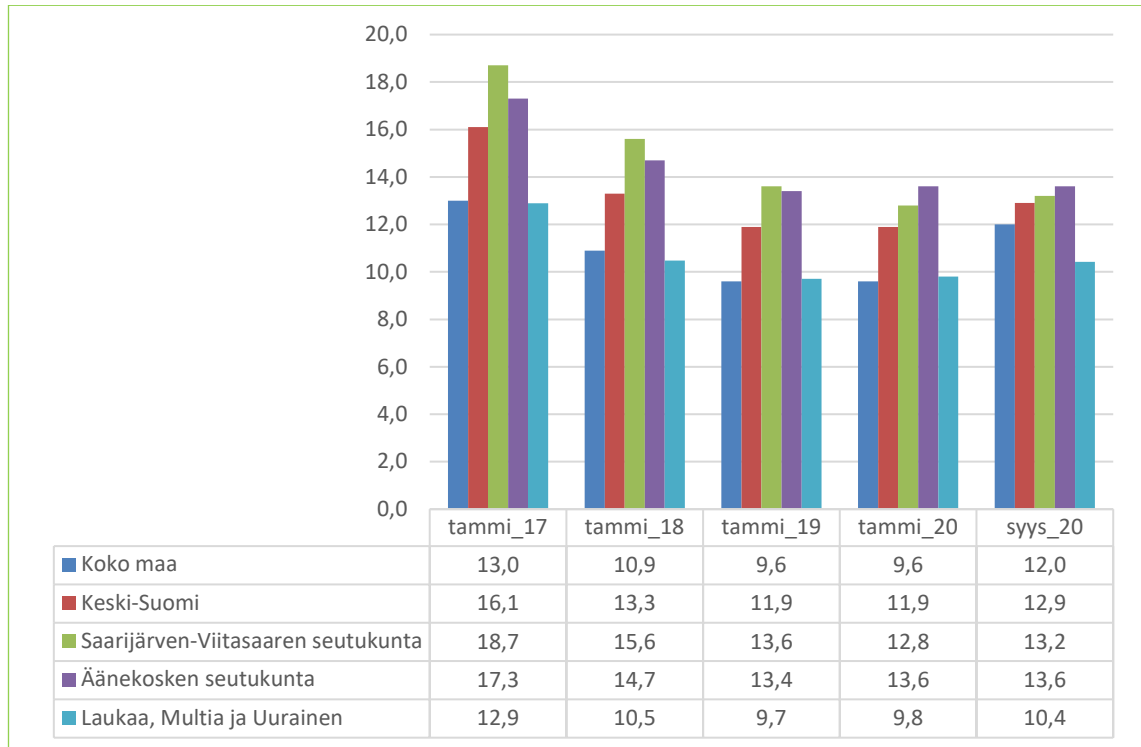
Tiedot ³	Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, % 2018	Asuinkunnas- saan työssäkäyvien osuus, % 2018	Työpaikka- omavaraisuus 2018 ⁴	Vuosikate, euroa/asukas 2019	Lainakanta, euroa/asukas 2019	Konsernin lainakanta, euroa/asukas 2019
Kannon- koski	60,3	60,6	87,9	-1363,0	6247,9	9901,4
Karstula	65,1	75,1	101,5	-761,0	3292,0	6708,0
Kinnula	59,1	67,2	83,6	-150,6	3703,7	6412,3
Kivijärvi	58,3	53,5	66,7	-1532,8	3596,7	8514,6
Konnevesi	65,7	56,4	77,8	-1643,3	8327,0	11118,4
Kyyjärvi	58,3	69,5	104,6	-1153,8	8341,2	12939,8
Laukaa	74,0	40,4	73,9	167,2	5188,6	7650,1
Multia	66,0	60,2	116,6	-878,0	498,7	2729,9
Pihtipudas	63,0	75,3	93,7	69,7	4210,1	8728,9
Saarijärvi	66,3	69,6	93,2	132,0	1509,1	5262,2
Uurainen	72,0	36,4	57,9	5,2	4629,7	7453,1
Viitasaari	65,9	78,6	102,6	265,9	2310,2	7120,1
Äänekoski	68,7	73,5	103,9	331,0	4168,6	9595,9
Keski-Suomi	74,5	73,3	97,9	97,1	3209,5	7763,7
Koko maa	73,3	65,2	100,0	316,4	3341,8	7081,3

³ Kuntien avainluvut: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html>

⁴ Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100, on tilanne päinvastainen.

Kuntayhtymän alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun 2020 lopussa 12,4 %. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana se oli 10,9 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta %

Lähde: Keski-Suomi, työllisyyskatsaukset tammikuu 2017, tammikuu 2018, tammikuu 2019, tammikuu 2020 ja syyskuu 2020

Keski-Suomen maakuntaohjelman vuosien 2018-2021 kehittämisen kärjet ovat biotalous, digitalous, osaamistalous, hyvinvointitalous ja matkailu. Maakuntaohjelman toteutukseen on käytettävissä Suomen rakennerahasto-ohjelman EU-varoja. Hankkeilla on käytössä Euroopan sosiaalirahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston varoja. Koko Keski-Suomi on tukikelpoista aluetta. Saarijärven-Viitasaaren seudulla on harvan asutuksen perusteella korkeampi tukitaso kuin muualla Keski-Suomessa.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 kansallinen valmistelu on käynnissä. Suomeen on tulossa yhteinen koko Manner-Suomen kattava rakennerahasto-ohjelma.

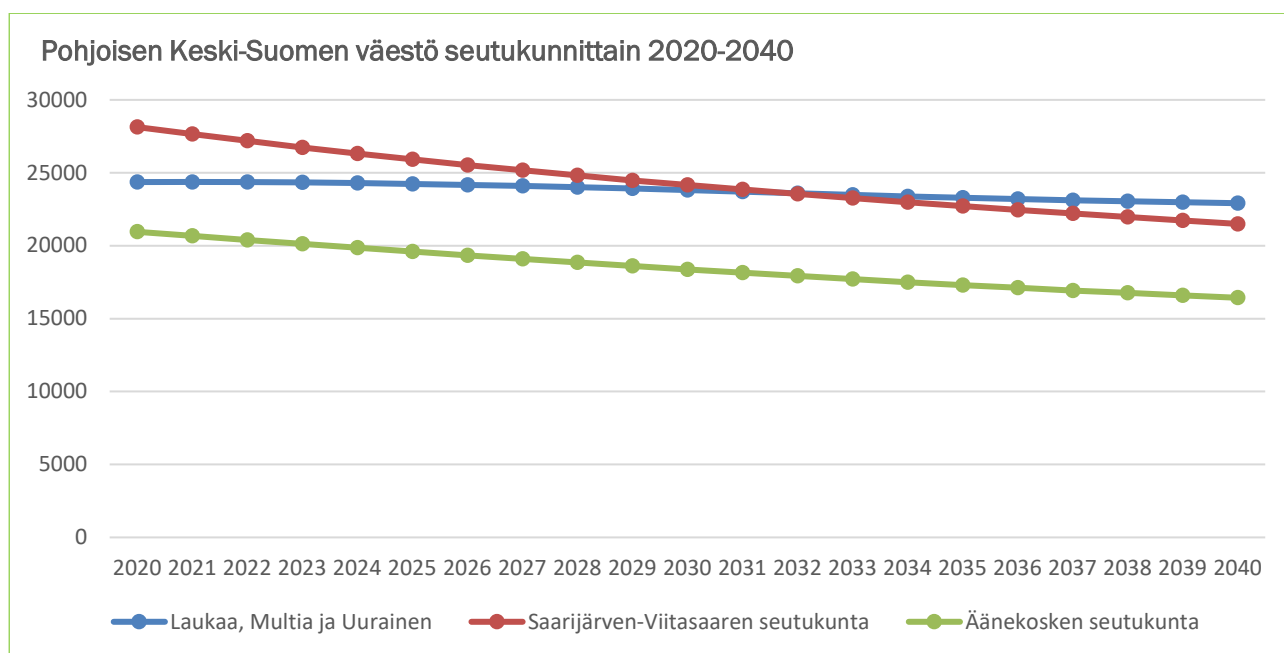
Väestö ja työpaikat

Väestön ennakkotilaston⁵ mukaan tammi-syyskuussa 2020 väkiluku kuntayhtymän jäsenkunnissa on vähentynyt yhteensä 681 henkilöä. Syntyneitä on 385. Väestönmuutos on negatiivinen Kivijärveä lukuunottamatta kaikissa muissa jäsenkunnissa.

Tilastokeskuksen syyskuussa 2019⁶ julkistaman väestöennusteen mukaan Suomessa ei vuonna 2034 ole enää yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Maamme väkiluku lähtee nykyisellä kehityksellä laskuun vuonna 2031.

Vuonna 2050 väkiluku olisi noin 100 000 nykyistä pienempi. Vuosien 2010–2018 välisenä aikana työikäisten määrä on vähentynyt 122 000 henkilöllä. Seuraavan kahden vuosikymmenen vuoden aikana työikäisen väestön ennustetaan vähenevän hitaammin eli 111 000 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä.

Kuntayhtymän alueella asui vuodenvaihteessa 2019-2020 yhteensä 74 376 asukasta⁷. Väestömäärä on vuosittain vähentynyt. Eniten väestö on vähentynyt Saarijärven–Viitasaaren seutukunnalla. Väestöennusteen mukaan toiminta-alueen väestömäärä on 71 201 vuonna 2023 ja 63 358 vuonna 2030.

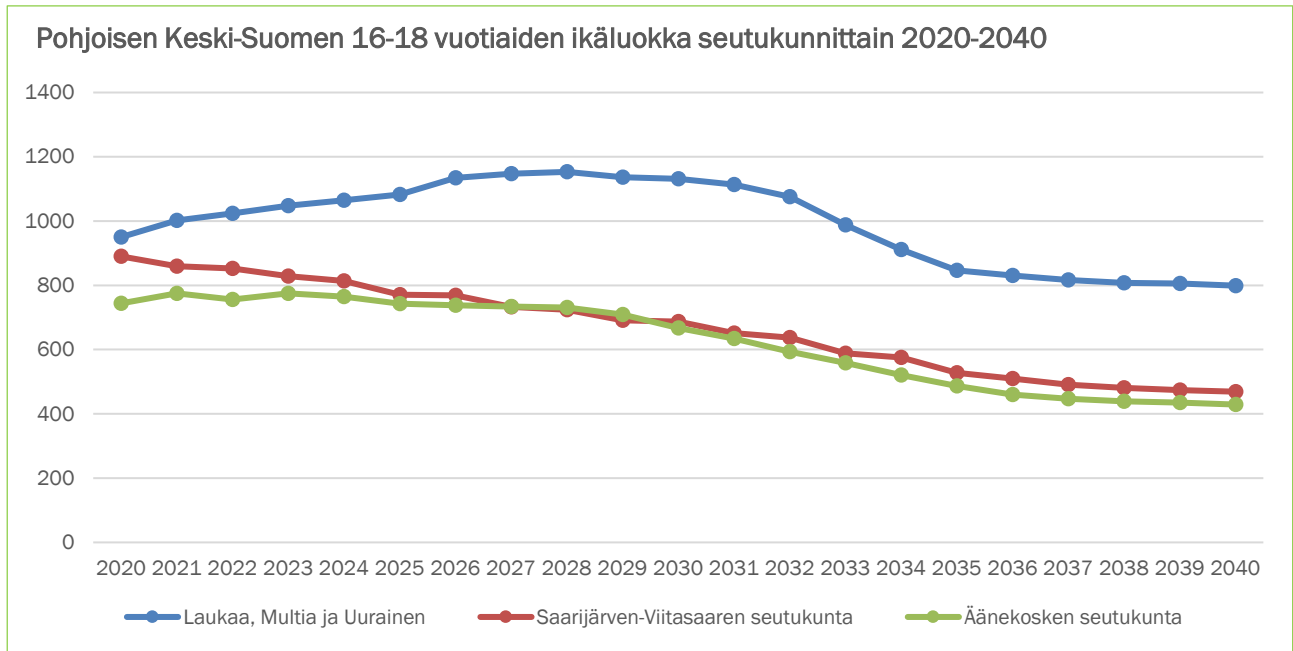

Väestöennusteen mukaan 16–18-vuotiaiden määrä on 2 584 nuorta vuonna 2020 ja 2 644 nuorta vuonna 2024. Vuonna 2030 ennusteessa ikäluokan koko on 2 485 nuorta.

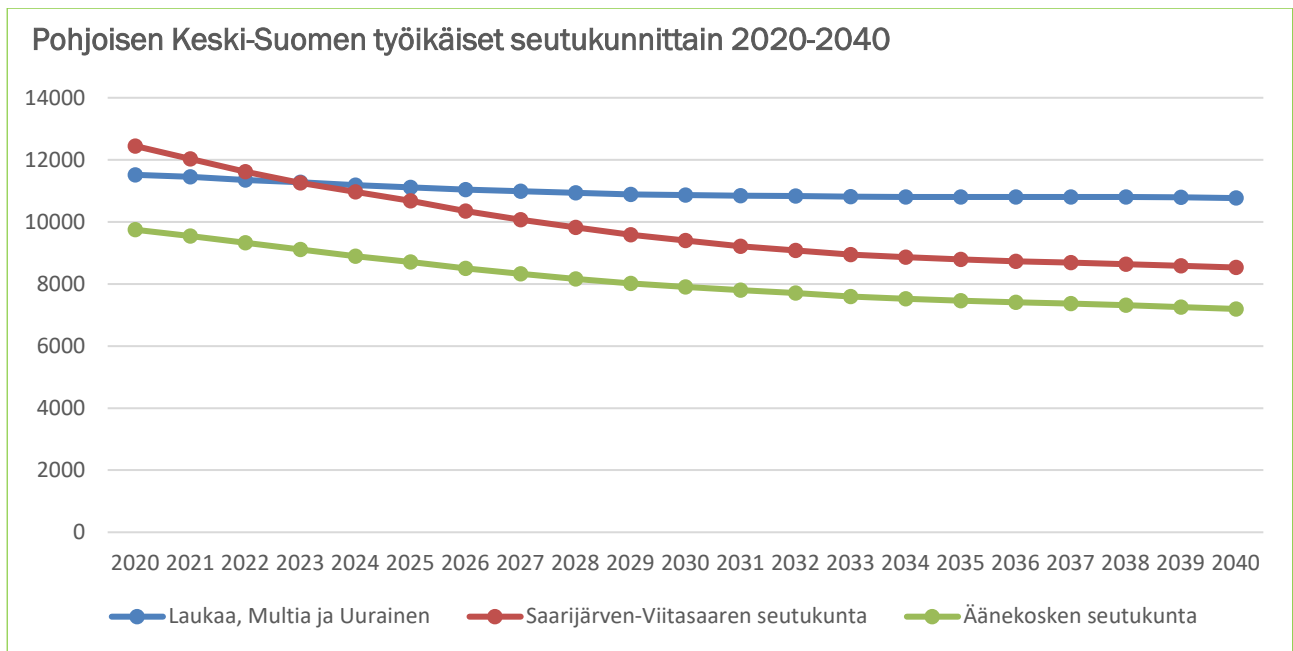
⁵ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-8381. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vamuu/index.html>

⁶ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-5137. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaenn/tau.html>

⁷ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkajulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>

Työikäisten (25–64 -vuotiaat) osuus väestöstä vähenee. Väestöennusteen mukaan työikäisten osuus väestöstä on vuonna 2020 45,9 %, vuonna 2024 44,1 % ja vuonna 2030 42,4 %. Vähennys tapahtuu suurimmaksi osaksi Saarijärven–Viitasaaren ja Äänekosken seutukunnilla.

Toiminta-alueen väestön koulutustaso on parantunut vuosittain, mutta väestö on kuitenkin vähemmän koulutettua kuin Keski-Suomessa ja koko maassa. 15 vuotta täyttäneistä perustason jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus oli vuoden 2018 lopussa kuntayhtymän toiminta-alueella 68,1 %, kun se Keski-Suomessa oli 74,5 % ja koko maassa 73,3 %. Kunta-kohtaiset erot ovat huomattavia.

Seuraavan väestöennusteen Tilastokeskus julkaisee syksyllä 2021.

Eniten toiminta-alueella on muiden toimialojen työpaikkoja, joista pääosa terveys- ja sosiaalipalveluissa ja koulutuksessa. Palvelualojen työpaikoista merkittävin osa sijoittuu hallinto- ja tukipalvelutoimintaan sekä kuljetukseen ja varastointiin. Alkutuotannossa metsätalouden rooli on merkittävä ja biotalouden myötä edelleen vahvistuva.

Elinkeinorakenne 2018 ⁸	Työpaikat yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous, %	Teollisuus, %	Rakentaminen, %	Tukku- ja vähittäiskauppa, %	Palvelu- alat, %	Muut toimialat, %	Tuntematon, %
Saarijärven-Viitasaaren seutukunta	9 487	13,5	14,3	6,2	8,9	22,8	32,5	1,8
Äänekosken seutukunta	7 884	4,0	31,8	5,7	7,2	21,4	28,8	1,1
Laukaa, Multia ja Uurainen	7 112	6,8	16,3	8,8	10,0	25,0	30,9	2,3
Yhteensä	24 483	8,5	20,5	6,8	8,6	23,0	30,8	1,7
Keski-Suomi	107 684	3,5	13,9	7,3	10,1	30,3	33,4	1,4
Koko maa	2 373 668	2,7	12,8	7,1	11,1	34,8	30,2	1,3

Kehitysnäkymät

Keski-Suomen maakunnan yritystoimintaa ja aluetaloutta kuvaavan ja analyysoivan Keski-Suomen Aikajanan⁹ mukaan Keski-Suomen ja koko maan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski rajusti huhti-kesäkuussa 2020, Keski-Suomessa laskua oli 7,8 prosenttia ja koko maassa 8,5 prosenttia. Toimialoista parhaiten pärjäsi Keski-Suomessa rakennusala, jonka kasvu oli 5,4 prosenttia. Muiden toimialojen liikevaihdot sen sijaan laskivat. Metsäteollisuuden ja matkailun vaikeudet näkyivät Äänekosken seudulla, jossa liikevaihdot laskivat 13,8 prosenttia ja henkilöstömäärä 7,6 prosenttia. Saarijärven-Viitasaaren seutu oli myönteinen poikkeus, siellä liikevaihdot kasvoivat 1,6 prosenttia. Hyvää tilannetta selittää seudun toimialarakenne, seudulla on paljon teknologiateollisuuteen ja rakentamiseen liittyvää yritystoimintaa.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus¹⁰ toteaa, että koronapandemian seurauksena tulleet rajoitustoimet näkyivät Keski-Suomessa erityisesti matkailu- ja ravintolasektorilla, taksiliikenteessä sekä erilaisissa kuluttajapalveluissa. Etätöiden voimakas lisääntyminen on tarjonnut myös uusia mahdollisuuksia yrityksille, jotka tuottavat palveluita ja ratkaisuja verkossa tapahtuvaan liiketoimintaan. Pandemialla on ollut suuri vaikutus supistuvaan työvoiman tarpeeseen, mutta pandemian todellinen vaikutus Keski-Suomen alueella tulee jäämään arvoitukseksi. Tämä johtuu siitä, että koko maakunnassa työvoiman kysynnän vähenemisestä näkyi merkkejä jossain määrin jo viime vuonna.

PK-yritysbarometrin 9.9.2020¹¹ mukaan pienet ja keskisuurten yritysten arvio muutoksesta henkilökunnan määrään seuraavan vuoden aikana on muuta maata kriittisempi. Arvio liikevaihdosta ja kannattavuudesta vuonna 2021 on myös koko maata alhaisempi. Sitä vastoin henkilöstön kehittämis- ja koulutustarpeet ovat tutkimuksen mukaan lähes samalla tasolla koko Suomeen verrattuna.

⁸ Suomen virallinen tilasto (SVT): Työssäkäynti [verkkójulkaisu]. ISSN=1798-5528. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/tyokay/index.html>

⁹ Keski-Suomen Aikajana 4/2020, tilanne 30.6.2020. Viitattu: 6.11.2020. <https://keskisuomi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2020/10/Keski-Suomen-aikajana-4.2020.pdf>

¹⁰ Keski-Suomen alueelliset kehitysnäkymät 2/2020. Viitattu: 6.11.2020. http://keskisuomi.info/wp-content/uploads/2020/10/AK_2020_2.pdf

¹¹ PK-yritysbarometri alueraportti, Keski-Suomi. Viitattu: 6.11.2020. https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/21887_pk-baro_syksy-2020_keski-suomi_info_v2.pdf

Maakunnallisen selviytymissuunnitelmaan¹² viitaten Keski-Suomen kasvun eväitä ovat osaaminen, bio- ja kiertotalous, digi, hyvinvointi ja hyvät liikenneyhteydet. Toimenpiteinä elinvoiman palauttamiseksi on mm. se, että jokainen keski-suomalainen pääsee kouluttautumaan omassa arjen työssään, jolloin hän samalla systemaattisesti kehittää omaa työtään ja työyhteisöään. Työssäoppimisen Keski-Suomi –mallissa painopisteiksi nostetaan mm. nuorten työpaikalla järjestettävä koulutus, kesätyöpaikat, pitkäjänteisten osaamispolkujen rakentaminen myös niille, joiden lähtökohdat ja osaaminen ei ole ylivertaista ja uusien toimintamallien kehittäminen työpaikkaohjaukseen.

Syksyllä 2020 Mikko Kesä Oy:llä teetetyn selvityksen¹³ perusteella tammi-elokuun aikana valmistuneiden kiinnittyminen työelämään on vallitsevaan koronapandemiaan nähden hyvää. 67% vastaajista on työelämässä. Työllisistä yli 2/3 osaa työskenteli koulutusta vastaavassa työssä. Työttömiä työnhakijoita vastanneista oli 21%, päätoimisia 3% ja työvoiman ulkopuolella 6%. Työpaikka oli saatu useimmiten jatkamalla opiskeluaikaisessa kouluttautumis- tai työssäoppimispaikassa (34%). Tutkintoja edeltävillä ja tutkintojen aikaisilla yhteyksillä työelämään on iso vaikutus työllistymiseen.

Tulevaisuuden ennakoimista hankaloittaa se, että eri toimialojen väliset rajat hämärtyvät koko ajan ja monet alat ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa. Myös kokonaisia ammatteja häviää esim. teknologisen kehityksen myötä, ja toisaalta tulee syntymään aivan uudenlaisia ammatteja. Yrittäjämäinen lähestyminen työntekoon on tärkeä tekijä työllistymisessä. Kaikilla aloilla tarvitaan entistä enemmän yrittäjiä. Kaikilla aloilla tullaan myös tarvitsemaan sekä perusosaajia että korkeasti kouluttautuneita asiantuntijoita.

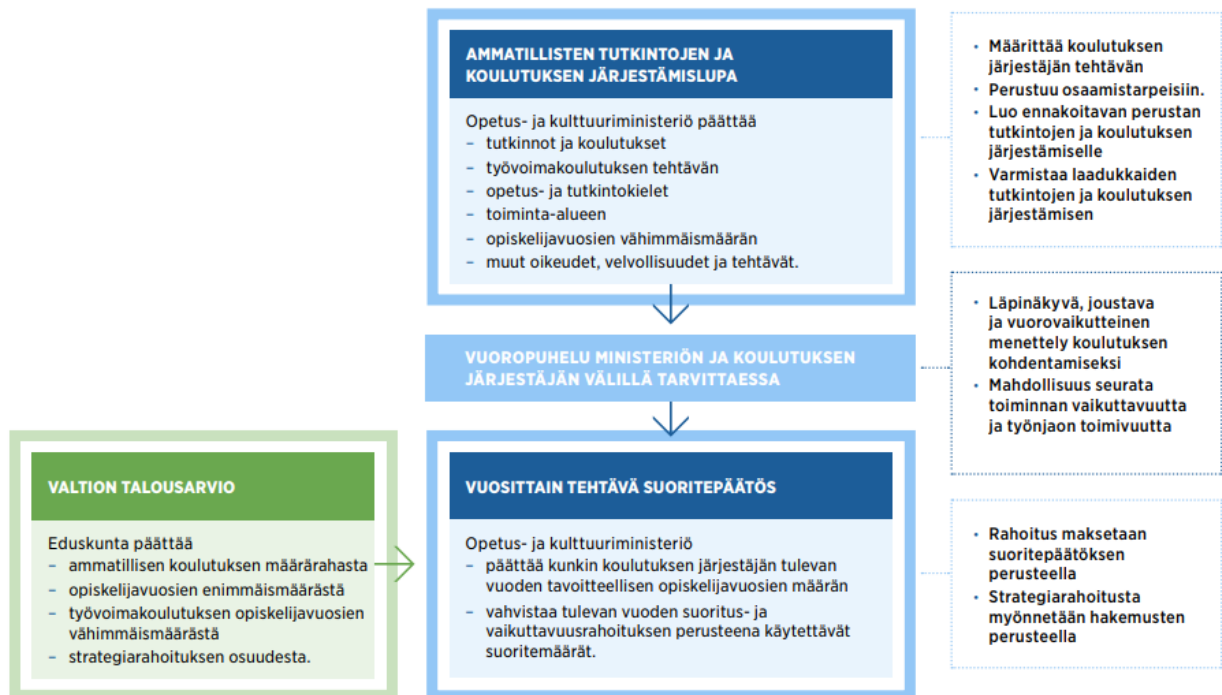

¹² Uudistuvan kasvun Keski-Suomi. Selviytymissuunnitelma koronakriisistä toipumiseksi. Viitattu: 6.11.2020. <https://keski-suomi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2020/10/KS-selviytymissuunnitelma-30092020.pdf>

¹³ Tutkimus opiskelijoiden tilanteesta valmistumisen jälkeen 2.9.-30.9.2020. Kokonaisia vastauksia 363 kappaletta, vastausprosentti 68.

3. Koulutuksen valtakunnalliset linjaukset

Koulutukseen liittyvästä lainsäädännöstä ja koulutuspolitiikan yleisperiaatteista päättää eduskunta. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee ammatilliseen koulutukseen liittyvän lainsäädännön ja valtioneuvoston päätökset sekä ohjaa ja valvoo toimialaa. Työtä ohjaavat mm. hallitusohjelman ja hallituksen strategia-asiakirjan linjaukset. Ammatillisen koulutuksen valtakunnallisista tavoitteista, tutkintojen ja koulutusten muodostumisesta sekä yhteisistä tutkinnon osista päättää eduskunta tai valtioneuvosto. Ammatillisista tutkinnoista ja niiden laajuudesta päättää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tutkintojen ja koulutusten perusteista määrää Opetushallitus. Koulutuksen järjestäjä päättää käytännöistä.

Lähde: OPH, Ammatillisen koulutuksen järjestäjien ohjaus- ja säätelyjärjestelmä

Ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on

- kohottaa ja ylläpitää väestön ammatillista osaamista
- antaa mahdollisuus ammattitaidon osoittamiseen sen hankkimistavasta riippumatta
- kehittää työ- ja elinkeinoelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin
- edistää työllisyyttä
- antaa valmiuksia yrittäjyyteen ja työ- ja toimintakyvyn jatkuvaan ylläpitoon
- tukea elinikäistä oppimista ja ammatillista kasvua
- edistää tutkintojen tai niiden osien suorittamista.

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on lisäksi

- tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi
- antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Vuoden 2018 alussa voimaan tullut lainsäädäntö mahdollistaa monipuoliset ja yksilölliset oppimispolut sekä työelämälähtöisen koulutuksen ja oppimisen. Tavoitteena on nopeuttaa opiskelijoiden pääsyä työelämään. Opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa huomioidaan aikaisemmin hankittu osaaminen ja rakennetaan yksilöllinen opintopolku opiskelijan tarpeet huomioiden. Joustavuuden ansiosta opintoja voidaan linkittää ja eri tutkintojen osia yhdistää, olipa sitten kyse koulutusopimuksesta tai oppisopimuksesta.

Hallituksen hallitusohjelmassa vuoteen 2023 asetetaan tavoitteeksi osaamisen ja oppimisen tiekartan laatiminen vuodelle 2030 koulutus- ja osaamistason nostamiseksi kaikilla koulutusasteilla, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiseröjen kaventamiseksi. Lisäksi hallitusohjelman tavoitteena on toteuttaa jatkuvan oppimisen uudistus, jossa tavoitteena on kehittää eri koulutusasteiden toimintaa, ohjausta ja rahoitusta siten, että Suomeen syntyy kattava tarjonta työelämälähtöisiä, monimuotoisia jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksia. Tätä kehitystä tukemaan luodaan kansalliset osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen periaatteet ja kattavat elinikäisen oppimisen palvelut.

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Tämän varmistamiseksi korotetaan vuodesta 2021 lukien oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen, jonka yhtenä edellytyksenä on toisen asteen koulutuksen maksuttomuus. Osana oppivelvollisuutta vahvistetaan mm. nivelvaiheiden ohjausta, toisen asteen valmistavia koulutuksia sekä opiskelijahuollon palveluita ja opinto-ohjausta kaikilla koulutusasteilla.

Opiskelijahuollon ja opinto-ohjauksen vahvistamiseksi esitetään säädettäväksi/selvitettäväksi sitovat määrälliset mitoitukset opiskelijahuollon palveluista ja opinto-ohjaajien määrästä. Opinto-ohjauksen osalta selvitetään myös jälkiohjausvelvoitteen ulottamisesta ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi oppilaitosten yhteisöllistä toimintakulttuuria sekä opiskelijoiden ja työelämän vaikuttamismahdollisuuksia ammatillisen koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa kehitetään ja vahvistetaan.

Jatkuvalla oppimisella on iso merkitys erityisesti aikuisikäisille ja työelämässä oleville ammatinvaihtajille osaamisen uudistamiseksi ja syventämiseksi. Oppisopimusta vahvistetaan työikäisen väestön kouluttamisessa. Maahanmuuttajien koulutusta ja siirtymistä työelämään edistetään.

Hallitusohjelmassa on myös linjattu, että mahdollistetaan ja suunnitellaan kokonaiset opiskelupäivät ja -viikot opiskelijoille mukaan lukien työpaikoilla tapahtuva oppiminen. Tavoitteeseen pääsemiseksi opetus- ja ohjaustyö huomioiden arvioidaan opettajien, ohjaajien ja muun tukihenkilöstön lisäämistarve. Ammatillisen koulutuksen järjestämisen sekä opetus- ja ohjaustyön toimintatapoja uudistetaan sekä pedagogisia oppimiskäytäntöjä ja -menetelmiä vahvistetaan ja kehitetään edelleen aktiivisesti, erityisesti tuomalla niihin uusia muotoja digitaalisilla ratkaisuilla.

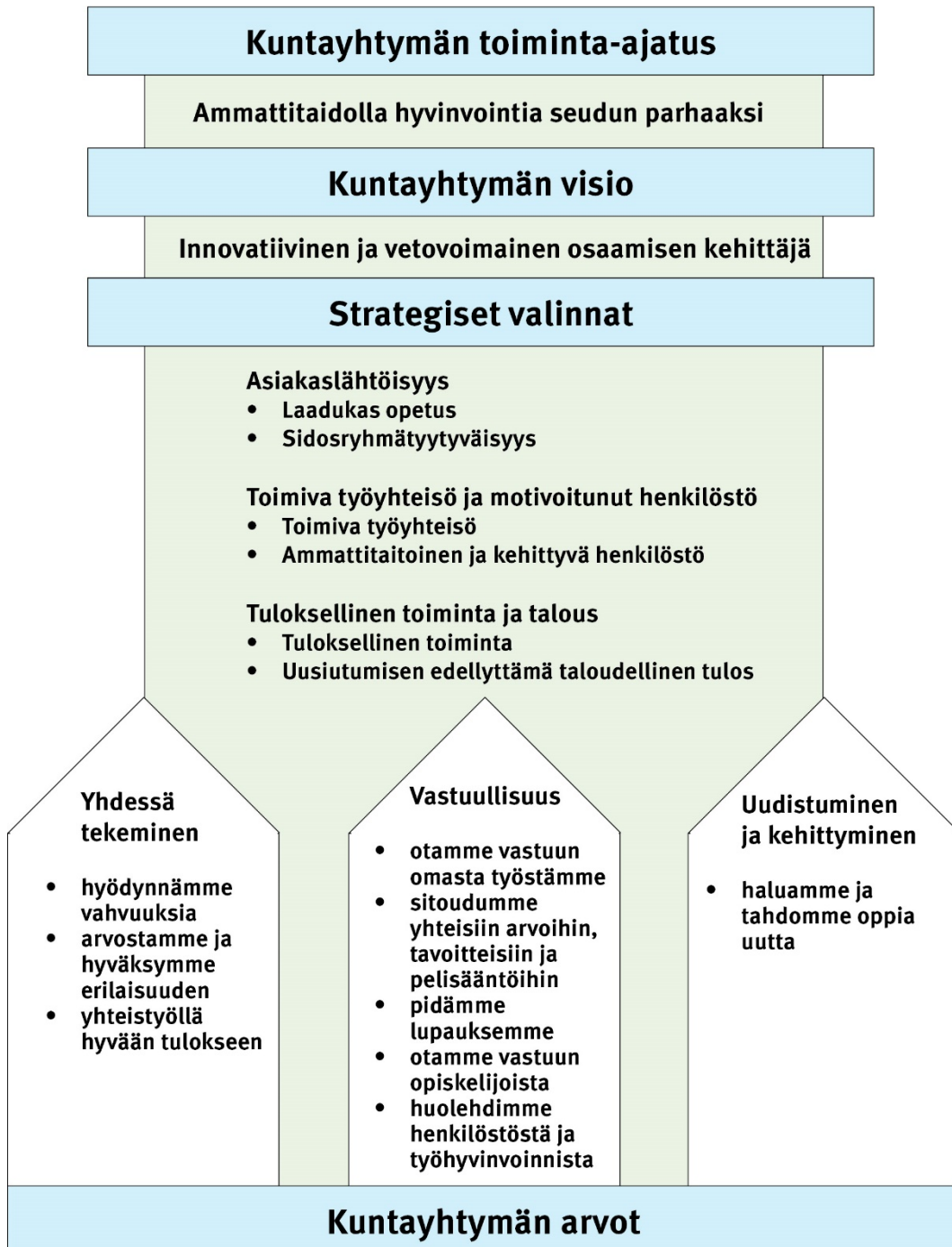
Opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksia edistetään hallitusohjelmassa lisäämällä yhteistyötä korkeakoulutuksen kanssa. Hallitusohjelmassa on asetettu suunnitelmakauden tavoitteeksi, että kestävä kehitys, ilmastokasvatus ja digitalisaatio, sekä talous- ja työelämätaidot saadaan läpileikkaaviksi teemoiksi ammatillisen koulutuksen toteuttamisessa.

Osana hallitusohjelman toimeenpanoa Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa Oikeus osata -kehittämishojelman yhteistyössä Opetushallituksen kanssa vuosina 2020–2022. Kuntayhtymä on hakenut lokakuussa 2020 valtionavustusta ammatillisen koulutuksen laadun ja tasa-arvon kehittämiseen.

4. Kuntayhtymän strategiat ja tavoitteet

Arvot ja strategiat

Muuttuvassa toimintaympäristössä kuntayhtymän perustehtävänä, toiminta-ajatuksena on: Ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi. Toimintaa ohjaavat arvoina yhdessä tekeminen, vastuullisuus sekä uudistuminen ja kehittyminen. Tavoitteena on, että kuntayhtymä ja POKE on vetovoimainen osaamisen kehittäjä.

Keskeisiä perustehtävän toteuttamiseksi ja tavoitetilan saavuttamiseksi ovat asiakslähtöisyys, toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö sekä tuloksellinen toiminta ja talous.

Strategiset linjaukset

Kuntayhtymän toiminnassa näkyvät vahvasti omistajien linjaukset koulutuksen merkityksestä seudullisesti. Käytännössä seudullisuus näkyy POKEn toiminnassa siten, että kullakin koulutusalueella panostetaan erityisesti pohjoisen Keski-Suomen erityistarpeisiin. Panostukset tarkoittavat investointeja ja henkilöresursseja yhteistyössä seutujen muiden toimijoiden kanssa. Valtakunnallisia linjauksia, jotka vaikuttavat ammatilliseen koulutukseen myös seudullisesti, ovat hallitusohjelma sekä opetus- ja kulttuuriministeriön linjaukset.

Koulutustehtävän toteuttaminen

Pohjoisen Keski-Suomen elinvoimaisuuden elinehtona on työpaikkojen säilyminen alueella sekä osaavan työvoiman saannin varmistaminen. Suurin osa syntyvistä työpaikoista pohjoisen Keski-Suomen seuduilla vaatii toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja työvoiman tarve tulee olemaan siellä myös suurin. Tämä edellyttää omaa, seudun työvoimatarpeesta lähtevää, lähellä asiakasta tapahtuvaa koulutusta. Erityisesti painotetaan koko ikäluokasta huolehtimista.

Tammikuusta 2018 alkaen ammatilliseen koulutukseen on voinut hakeutua myös jatkuvan haun kautta. Jatkuva haku antaa mahdollisuuden hakea ammatilliseen koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Yhteishaussa hakevat peruskoulunsa päättävät, ylioppilaat ja muut ilman toisen asteen tutkintoa olevat. Uuden ammatillisen koulutuksen lain myötä myös opiskelijoille koko opintojen ajan tarjottavan ura- ja rekrytointikoulutuksen merkitys vahvistuu.

Koulutuksella on myös merkittävä tehtävä seutujen vetovoimaisuudessa sekä erityisesti syrjäytymisen ehkäisyssä. Mahdollisimman aikaisessa vaiheessa puuttuminen on tehokkain keino vaikuttaa asiaan. Koulumenestykseltään ja arjenhallintataidoiltaan heikoimmat jäävät usein omaan kuntaan ilman ammatillista koulutusta. Heidän lähtökynnyksensä hakeutua koulutukseen, varsinkin kauas kotipaikkakunnalta, on korkea. Heidä varten haetaan uudenlaisia tapoja koulutuksen järjestämiseksi ja elämänhallintataitojen vahvistamiseksi mm. yhteistyössä alueen muiden viranomaisten kanssa. POKEssa opiskelijasta huolehtiminen on yksi pysyvä painopistealue. Toiminnallisesti tämä on organisoitu opiskelijapalveluiden kautta. Opiskelijapalvelut käsittävät laajasti ottaen kaikki ne palvelut, joita opiskelija tarvitsee opiskelunsa aikana. Nuorten kohdalla isossa roolissa kouluttautumisen ja sen jälkeisen työllistymisen näkökulmasta on myös se, kuinka hyvin peruskoulussa saadut valmiudet mahdollistavat ammatillisissa opinnoissa menestymisen ja tutkinnon suorittamisen.

Pohjoisessa Keski-Suomessa työikäisen väestön koulutustaso on edelleen alhaisempi kuin muualla Keski-Suomessa, nuorten ikäluokat pienenevät ja etäisyydet asutuskeskuksiin ovat pitkät. Siksi on korostetun tärkeää, että mahdollisimman monella on peruskoulun jälkeinen tutkinto ja lisäksi jokaisella halukkaalla ikään katsomatta, on mahdollisuus monipuoliseen ammatilliseen koulutukseen omalla seudulla. Näitä ovat mm. ammattitutkinnot, erikoisammattitutkinnot, tutkinnon osat, työvoimakoulutus sekä oppisopimuskoulutus. Muuta ammatillista koulutusta, esimerkiksi yrityksille myytävää koulutusta ja palvelutoimintaa järjestää POKE koulutus Oy, kuntayhtymään perustettu osakeyhtiö.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän koulutus- ja palvelutarjontaa markkinoidaan potentiaalisille opiskelijoille ja työnantajille, jotka haluavat kehittää henkilöstönsä osaamista, sekä saada heidät hakeutumaan koulutuksiin ja kehittämispalveluihin. Työelämän tarpeet määrittelevät osaltaan koulutustarjonnan rakennetta, mutta myös alojen vetovoima ja imago hakijoiden keskuudessa vaikuttaa osin tarjonnan suuntaamiseen. Alueen vetovoiman ja työvoiman saatavuuden kannalta on keskeistä, että eri alojen koulutustarjonta on riittävän laaja.

Hanketoiminta

Kuntayhtymä on mukana hankkeissa, jotka hyödyttävät Pohjoisen Keski-Suomen ammatitopiston perustehtävää. Hankerahoitus auttaa osaltaan uudistuvan ammatillisen koulutuksen toimeenpanossa. Oheisessa taulukossa näkyvät tällä hetkellä rahoituspäätöksen saaneet suunnitelmakaudelle ulottuvat hankkeet.

Hankkeen nimi	Rahoittaja	Toteutusrooli	Alkaa	Päättyy	Esr/valti-onrahoitus päätös	Oma-rahoitus-osuus	Muu rahoitus	Kokonais-rahoitus
Invest In Staff-IVS	Euroopan sosiaali-rahasto	Pää	1.4.2019	31.12.2021	242 453	45 986	34 831	323 270
Koulutuspalveluiden ekosysteemin kehittäminen	Euroopan aluekehitysrahasto	Osa	1.8.2019	31.12.2021	34 938	14 974	0	49 912
Parasta johtamista	Opetus-hallitus	Osa	1.1.2019	31.5.2021	64 500	21 500	0	86 000
Yhdessä parasta Länsi	Opetus-hallitus	Osa	1.6.2020	30.4.2022	45 500	5 055	0	50 555
Strategiarahoitus ydinprosessien kehittäminen	OKM	Pää	1.1.2019	30.6.2021	138 000	0	0	138 000
Strategiarahoitus oppimisympäristöjen kehittäminen	OKM	Pää	1.1.2020	31.12.2021	60 000	0	0	60 000
Strategiarahoitus tieto-osaamisen parantaminen	OKM	Pää	1.1.2020	31.12.2021	20 000	0	0	20 000
Erasmus+	Opetus-hallitus	Pää	1.8.2019	30.6.2021	79 555	19 889	0	99 444
Erityisavustus jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämiseen/Yliopistokoulutus	OKM	Osa	1.8.2020	31.7.2020	65 418	7 269	0	72 687
Erityisavustus jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämiseen/Ammatillinen peruskoulutus	OKM	Osa	1.8.2020	31.12.2022	83 700	9 300	0	93 000
				Rahoitus yhteensä:	834 064	123 973	34 831	992 868

Toiminnan painopisteet

Suunnitelmakauden tavoitteena on uudistuneen ammatillisen koulutuksen mukaisten toimintaprosessien vakiinnuttaminen ja kehittäminen ja toiminnan sopeuttaminen käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin.

Tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudella 2021-23

Vuosina 2022-23

- Toiminta- ja vuosikate positiivinen
- Yhteisten tutkinnon osien käyttöönotto ammatillisissa perustutkinnoissa
- Uudistuvien ammatillisten perustutkintojen perusteiden käyttöönotto
- Henkilöstökysely
- Edellytykset suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukselle vakiinnutettu
- Hanke- ja strategiarahoitus hyödynnetään laajasti
- Laadunhallintaa tukevan organisaatiokulttuurin vahvistaminen

Vuonna 2021

- Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen
- Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen jatkuu
- Oppivelvollisuuden laajenemisen ja toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden käyttöönotto
- Laadunhallintajärjestelmän arviointi
- Opiskelijapalautteen keräämisen automatisointi ja käsittelyn tehostaminen
- Valtakunnallisen työelämäpalautejärjestelmän käyttöönotto
- Laukaan toimipisteen toiminnan vakiinnuttaminen
- Tutkinto- ja koulutusrakenteen kysyntä- ja asiakaslähtöisyyteen liittyvä kehitystyö ja toisen asteen yhteistyö
- Koulutusalojen erikoistuminen pohjoisen Keski-Suomen kuntien tarpeista (maakunnallinen erityisosaaminen)
- Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen
- Talouden tasapainottaminen
- Talouden ja toiminnan seuranta- ja raportointijärjestelmien kehittäminen
- Toiminta- ja vuosikate positiivinen
- Opetushenkilöstön vuosityöajan seurannan kehittäminen
- Uuden intranetin hyödyntäminen
- Työssäjaksamisen tukeminen
- Toimintamallien ja toimintaprosessien edistäminen
- Strategisten kehittämisen painopistealueiden tarkistaminen ja tarvittaessa päivittäminen

- Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa (OKM)
- Ammatillisten koulutuksen suoritepäätös ja rahoituspäätökset (OKM)
- Tutkintojen ja koulutusten perusteet (OPH)
- Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö ja toimintaa ohjaavat määräykset
- Jäsenkuntien linjaukset ja kuntayhtymän perussopimus

5. Henkilöstösuunnitelma

Kuntayhtymän henkilöstöstrategia linjaa tulevaa henkilöstövoimavarojen kehittämis- ja hyödyntämistyötä. Strategiassa on kolme aluetta, joihin tulevina vuosina keskitytään: hyvä johtaminen, työn vaatima osaaminen sekä toimiva työyhteisö. Osaava ja motivoitunut henkilöstö on edellytys kaikelle toiminnalle. Tulevina vuosina eläköityminen on runsasta, joten rekrytointiin sekä henkilöstön kehittämiseen tullaan panostamaan voimakkaasti. Työterveyshuoltoa kehitetään henkilökohtaisen terveydenhuollon ja työpaikkakäyntien avulla. Työterveyshuolto siirtyi Mehiläinen Oy:n hoidettavaksi 1.1.2020 lukien. Henkilöstön osallistumismahdollisuuksia ja työkykyä ylläpitävää aktiivista TYKY-toimintaa jatketaan aikaisempien vuosien kokemusten pohjalta.

Tavoitteena on yhteiseen toimintaan sitoutunut osaava henkilöstö, joka voi hyvin. Osallistavan johtamisen kautta johto ja henkilöstö kantavat yhdessä vastuun toiminnan tuloksellisuudesta sekä työstä ja sen kehittämisestä.

Henkilöstövoimavarojen kehitystä ja henkilöstöstrategian toteutumista seurataan ja arvioidaan henkilöstökyselyllä ja kehityskeskusteluilla sekä tilinpäätöksen yhteydessä laadittavalla henkilöstöraportilla.

Henkilöstökoulutuksen painopistealueena on uudistuvan ammatillisen koulutuksen toimeenpanoon liittyvä koulutus. Kuntayhtymän henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu vuosille 2018-20. Suunnitelma päivitetään alkuvuodesta 2021.

Henkilöstön määrä

Henkilöstösuunnitelma sisältää kaikki kuntayhtymään päätoimisessa työ- tai virkasuhteessa olevat työntekijät. Tämän lisäksi on sivutoimista henkilökuntaa, josta valtaosa työskentelee opetustehtävissä.

Opettajat siirtyivät opetusvelvollisuustyöajasta vuosityöaikaan elokuun 2019 alussa. Muutos vaikutti sekä opettajien palkkaukseen, työajan ja vapaajaksojen sijoittumiseen vuoden aikana, että opettajien työpanoksen käytettävyyteen. Käytettävyyden laajenemisella pyritään vastaamaan ammatillisen koulutuksen edellyttämään henkilökohtaistamisen ja ohjauksen vaatimuksiin. Myös jako aikuis- tai nuorisopuolen opettajiin poistui. Kaikkiin ammatillisiin opettajiin sovelletaan samaa opettajien virkaehtosopimuksen liitettä, aiempien useiden liitteiden sijasta.

Kuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 236 henkilöä ja vuoden 2019 lopussa yhteensä 212 henkilöä, joten henkilöstön määrä on vähentynyt neljän vuoden aikana 10,2 %. Päätoimisessa palvelussuhteessa lokakuussa 2020 oli 218 henkilöä.

Suunnitelmakauden aikana 2021-2023 henkilöstömäärä mitoitetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväälle tasolle. Suunnitelmakaudella päätoimisen henkilökunnan määrän väheneminen johtuu määräaikaisten tehtävien ja sijaisuuksien päättymisestä sekä eläkkeelle siirtymisestä. Toisaalta rahoitusta on saatu opettajien ja opetuksen tukihenkilöiden palkkaamiseen. Henkilöstömäärän mitoittamisessa huomioidaan tulevat eläköitymiset. Henkilökohtaisen eläkeiän tai tavoite-eläkeiän perusteella vuosina 2021–23 eläkkeelle jäisi 30 henkilöä.

**Henkilöstösuunnitelma (päätoiminen palvelussuhde) vuosina 2021–23
Lukumäärä 31.12.**

Yksikkö	31.12.2019	6.10.2020	2021	2022	2023
Hallintopalvelut	21	22	20	19	19
Tukipalvelut (Äänekoski) ¹⁴	24	24	22	21,5	21,5
Äänekoski Piilola, Laukaa	43	48	50	50	50
Viitasaari	18	19	18	17	17
Äänekoski Opinahjo, Laukaa	47	47	46	46	46
Saarijärvi	45	45	47	46	46
Työelämäpalvelut	14	13	13	12	12
Henkilöstö yhteensä	212	218	216	211,5	211,5
Muutos %		2,8	-0,9	-2,1	0,0

¹⁴ siivous, kiinteistöpalvelut, ruokahuolto

6. Talousarvion laadinnan periaatteet

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntayhtymäkonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalaki edellyttää koulutuskuntayhtymän toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kuntayhtymän valtuusto.

Taloussuunnittelun periaatteet

Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa koulutuskuntayhtymän huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä käyttötalouden menoihin ja poistoihin sekä maksuvalmiuden säilyttämisestä. Lain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tämä ei kuitenkaan edellytä muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositasolla vaan koskee tilannetta, jossa taseeseen kertyy alijäämää, joka tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. (Kuntal. 110.3 §). Aikaisemmin ylijäämäisiä tuloksia tehneen koulutuskuntayhtymän taloussuunnitelma voi siis sisältää myös alijäämäisiä suunnitelmavuosia, kun suunnitelmassa osoitetaan yksilöidyt toimenpiteet, joilla alijäämän kertyminen ehkäistään maksuvalmiuden turvaamiseksi jatkossa.

Nettoperiaate

Koulutuskuntayhtymän talousarvio on laadittu nettoperusteiseksi siten, että talousarvion sitovuustasot määritellään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Bruttoperiaatteella budjetoitaessa asetettaisiin erikseen sitovat tuloarviot sekä menoille määrärahat.

Täydellisyysperiaate

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava koulutuskuntayhtymän rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tiedossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää talousarviosta pois.

Talousarvio- ja suunnitelmarakenne

Talousarvion valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain (410/2015) 10 §:ssä. Siinä säädetään myös vuotta pidemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

Rakennetta koskevilla säännöksillä pyritään yhtenäiseen talousarvio ja -suunnitelmakäyttöön. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Lisäksi talousarviossa on yleisperustelut ja liitteet. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Seuraavalla sivulla on kuntayhtymän yleinen talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

Kuntayhtymän talousarvio on jaettu käyttötalouden osalta yhdeksään tulosalueeseen, jotka ovat seuraavat:

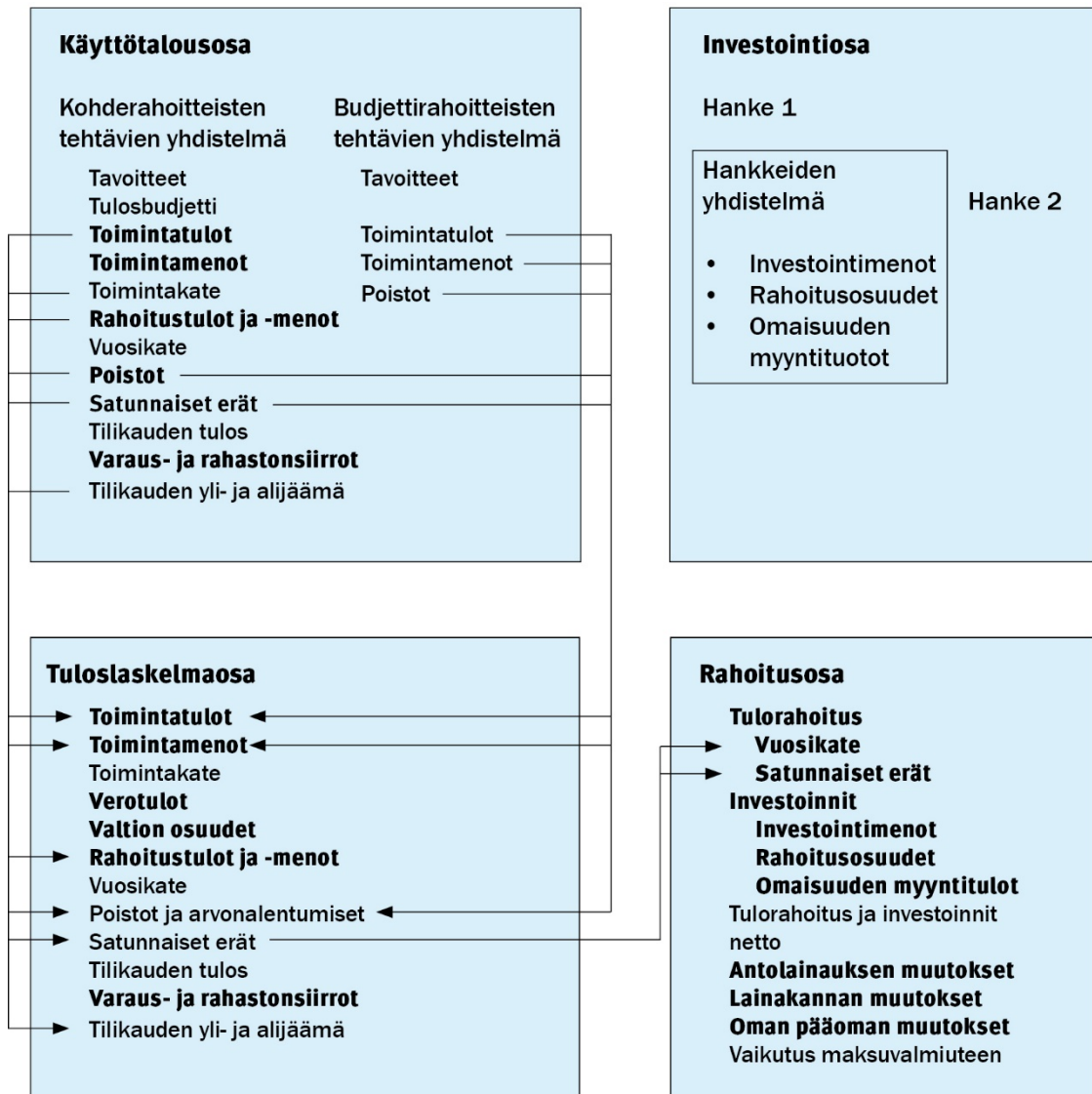
- Hallintopalvelut
- Saarijärvi
- Työelämäpalvelut
- Viitasaari
- Yleishallinto
- Äänekoski Opinahjo
- Äänekoski Piilola
- Laukaa
- Yhteiset hankkeet

Ammatillisen koulutuksen rahoitus käsitellään talousarviossa kuntayhtymätasolla. Rahoitus perustuu ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan mukaisiin opiskelijavuuksiin.

Valtuusto hyväksyy kuntayhtymätasolla tulo- ja menoarvion sekä määrittelee toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Hallitus jakaa valtuuston hyväksymät tulo- ja menoarvion tarvittaessa tulosalueille.

Kuntayhtymän talousarvio- ja -suunnitelmarakenne

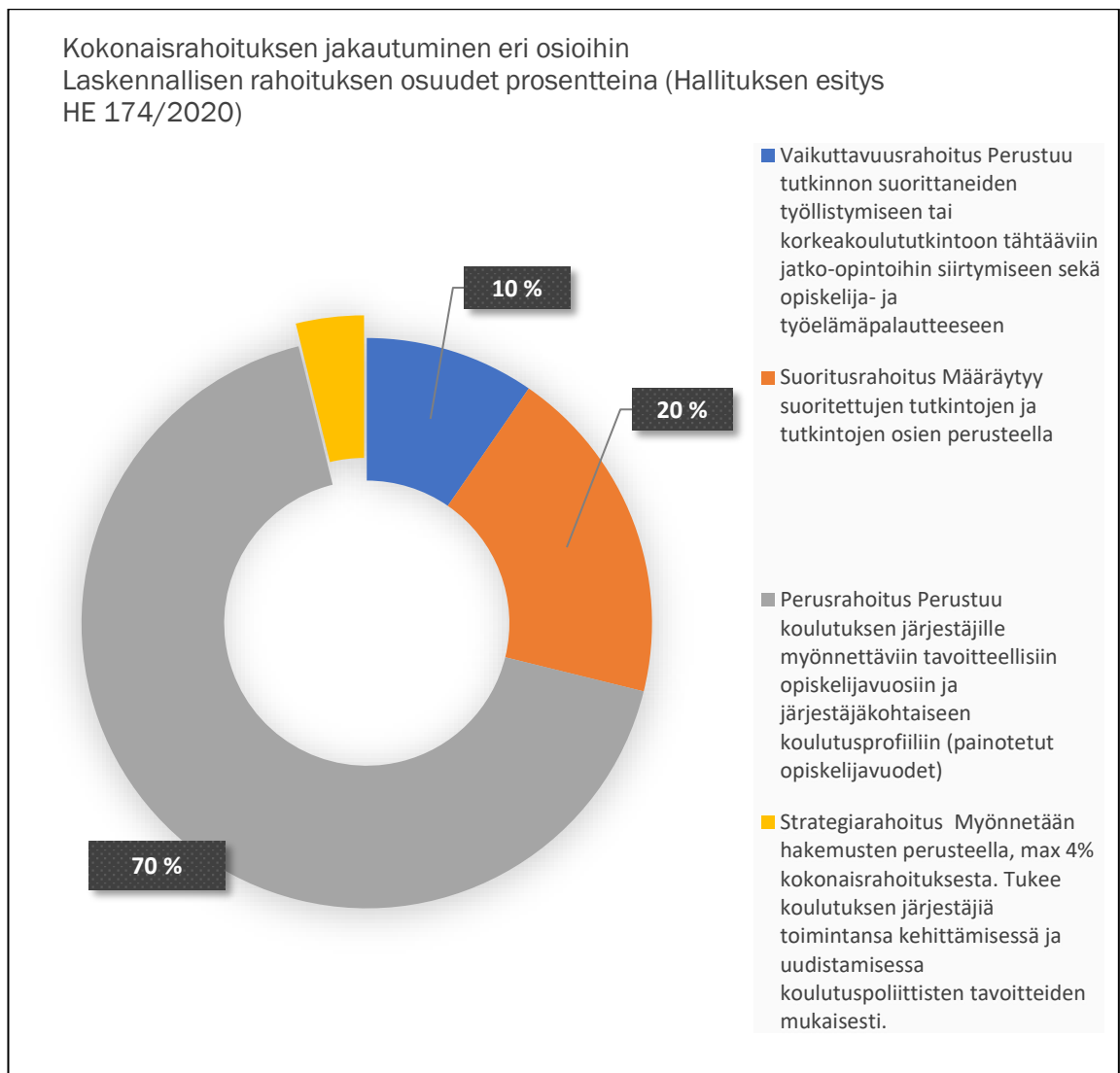

Lähde: Suomen kuntaliitto

7. Talousohjauksen perusteet

Valtionosuusjärjestelmä

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta koskeva lainsäädäntö muuttui 1.1.2018. Toiminta- ja taloussuunnittelukauden viimeisenä vuonna 2022 täysipainoisesti voimaan tuleva uudistus on muuttanut valtion budjettiperusteisen rahoituksen suoritusperusteiseksi sekä suhteelliseksi siten, että koulutuskuntayhtymän valtionosuusrahoituksen suuruus riippuu yhtäältä opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen määrärahasta ja toisaalta kuntayhtymän omien suoritusten lisäksi myös muiden toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien suorituksista.

Voimassaolevan lainsäädännön¹⁵ mukaan siirtymäajan jälkeen vuonna 2021 perusrahoituksen osuus on 60 %, suoritusrahoituksen osuus 30 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 % määrärahasta ja vuonna 2022 prosentit ovat perusrahoitus 50 %, suoritusrahoitus 35 % ja vaikuttavuusrahoitus 15 %. Hallitus esittää¹⁶, että perusrahoituksen, suoritusrahoituksen ja

¹⁵ Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705, ammatillisen koulutuksen rahoituksen määräytymisperusteet 3 a luku 11.8.2017/532.

¹⁶ Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi 15.10.2020/174

vaikuttavuusrahoituksen osuudet pidetään jatkossakin vuoden 2020 tasolla. Tämä tarkoittaa sitä, että myös vuonna 2021 perusrahoituksen osuus on 70 %, suoritusrahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Rahoitusjärjestelmä kannustaa koulutuksen järjestäjiä panostamaan järjestelmän mukaisiin mittareihin:

- tavoitteellisiin opiskelijavuosiin sekä toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella määritettävään profiilikertoimeen
- suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osiin
- valmistuneiden sijoittumiseen työhön sekä jatko-opintoihin
- opiskelija- ja työelämäpalautteeseen

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytetään koulutuksen järjestäjien toimintaan perustuvia suoritteita, joita painotetaan rahoituslain mukaisilla kertoimilla. Tiedot suoritteista kerätään Opetushallituksen Koski-järjestelmästä ja Tilastokeskuksen aineistoista. Keskitetty Koski-tiedonkeruujärjestelmä tuo vuoden 2021 valtionosuusrahoituksen perusteena olevat vuoden 2019 suoritus- ja vaikuttavuuselementit kaikkien koulutuksen järjestäjien saataville. Kuitenkin määrä ja jakautuminen koulutuksen järjestäjien kesken jää rahoituksen ennakkoinnissa vaille tarkkaa laskentapohjaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää ennen varainhoitovuoden alkua joulukuussa tehtävällä suoritepäätöksellä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrät ja perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen euromäärät.

Riittävien tavoitteellisten opiskelijavuosien tason saavuttaminen myös tulevaisuudessa edellyttää koulutuskysyntää. Kuntayhtymän toiminta-alueen työ- ja elinkeinoelämän tulee säilyä aktiivisena, jotta se myös tarvitsee jatkuvasti uutta ammattitaitoista työvoimaa ja yrittäjiä.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annettua asetusta¹⁷ ollaan uudistamassa¹⁸. Asetuksella säädettyjä ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia tarkistetaan vuosien 2018-2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Lisäksi tarkennetaan opiskelijavuosien laskentaa ja opiskelijapalautteen keräämistä koskevia säännöksiä sekä lisätään asetukseen työelämäpalautta koskevat säännökset. Uusia kustannuskertoimia sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2021 rahoitusta. Opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämistä koskevat menettelyt otettaisiin käyttöön 1.7.2021 ja palautetta käytettäisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta. Asetuksen lopullinen sisältö ja voimaantuloaika varmistuvat myöhemmin.

¹⁷ Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 6.10.2017/682.

¹⁸ Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista, luonnos 26.8.2020, lausuntopyyntö 28.8.2020 VN/18706/2020.

8. Tulostavoitteet ja talousarvion sitovuus

Strategiset tavoitteet ja menestystekijät sekä niiden mittarit

Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2021	Talousarvio 2020	Toteuma 2019
Laadukas opetus	Tutkinnon tai tutkinnon osan/osia suorittaneiden arvio opetuksen/ koulutuksen kokonaisuudesta, arviointiasteikko 1 - 5	4,0 ¹⁹	4,0	perustutkinnot 4,2 ammattitutkinnot 4,5 erikoisammattitutkinnot 5,0
Sidosryhmätyytyväisyys	Sidosryhmien arvio toiminnasta ja koulutuksesta, arviointiasteikko 1 - 5 (sidosryhmäkysely)	3,8 ²⁰	Kyselyä ei toteuteta vuonna 2020	3,8 ²¹
Toimiva työyhteisö	Henkilöstön arvio työyhteisön toimivuudesta, arviointiasteikko 1 - 5 (henkilöstökysely toteutetaan joka toinen vuosi)	Kyselyä ei toteuteta vuonna 2021	Kysely toteutetaan vuonna 2020 tiedonkulku johdon ja henkilöstön välillä 4,0 vaikutusmahdollisuudet työtä ja itseä koskeviin asioihin 4,0 työpaikan ilmapiiri 4,0 henkilökunnan valmius edistää POKEn menestymistä 4,0	Kyselyä ei toteutettu vuonna 2019
Ammattitaitoinen ja kehittyvä henkilöstö	Muodollisesti pätevien opettajien osuus Koulutuspäivät/ päätoiminen henkilöstö	90 % Keskimäärin 3,5 päivää/henkilö	85 % Keskimäärin 4 päivää/henkilö	91,6 % 4,9 päivää/ henkilö

¹⁹ OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä Valtakunnallinen vertailutieto <https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Opiskelija-palaute.aspx>

²⁰ Valtakunnallinen työelämäpalautejärjestelmä: 1.7.2021 alkaen, arviointiasteikko 1 – 5. Mikäli järjestelmä ei käytössä, toteutetaan kysely muulla tavoin.

²¹ Mikko Kesä Oy, Tutkimus työpaikoilla tapahtuvan opiskelun työnohjaajina vuoden 2019 aikana toimineille 4.9.-2.10.2019

Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2021	Talousarvio 2020	Toteuma 2019
Tuloksellinen toiminta	Katsotaan eronneeksi / opiskeluoikeudet	< 10 %		
			Koulutuksen keskeyttäminen, % < 14 % Tavoiteajassa tutkinnon suorittaneet 80 %	Koulutuksen keskeyttäminen, % perustutkinnot 12,0% ²² ammattitutkinnot 10,2 % erikoisammattitutkinnot 6,3 % Tavoiteajassa tutkinnon suorittaneet perustutkinnot 81,9% ²³ ammattitutkinnot 58,2 % erikoisammattitutkinnot 91,9 %
	Suoritettut tutkinnot ja osatutkinnot	750	800	748
	Työllistyminen	70 %	70 %	Työllistyminen, työmarkkinoilla olo% 78 % ²⁴
Uusiutumisen edellyttämä taloudellinen tulos	Vuosikate, €	301 700 €	Vuosikate, € 262 657	Vuosikate, € 785 595 €
	Vuosikate, %	1,7 %	Vuosikate, % 1,6	Vuosikate, % 4,6 %
	Vuosikate/ poistot %	16,3 %		
	Omavaraisuusaste, %	93 %		

Opetusministeriön ja -kulttuuriministeriön myöntämässä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa on koulutuksen järjestäjän opiskelijavuosien vähimmäismääräksi vahvistettu 1 472. Vuotta 2020 koskevassa varsinaisessa suoritepäätöksessä tavoitteelliseksi opiskelijavuosimääräksi on annettu 1 622. Vuoden 2020 aikana kuntayhtymälle on myönnetty lisäystä tavoitteelliseen opiskelijavuosimäärään 23 opiskelijavuotta. Lähihoitajakoulukseen ministeriö myönsi lisäystä yhteensä 62 opiskelijavuotta, mikä on suunnattu vuosien 2020-23 aikana toteutettavaan koulutukseen. Vuoden 2020 viimeinen lisäsuoritus päätös saadaan joulukuussa. Koulutuksen järjestäjä on ehdottanut vuodelle 2021 kohdennettavaksi tavoitteellisten opiskelijavuosien määräksi 1 772.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupien opiskelijavuosien vähimmäismääriä. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2021 alkaen, jolloin niitä sovelletaan ensimmäistä kertaa vuoden 2021 varsinaisessa suoritepäätöksessä. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä ylitti järjestämisluvan vähimmäismäärän sekä vuonna 2018 että 2019. Ministeriö ei ehdota muutosta järjestämisluvan vähimmäismäärään.

Taloudelliset tavoitteet

Talouden perustavoitteena on ollut poistoja suurempi vuosikate. Vuosien 2019 ja 2020 talousarvioiden valmistelussa tästä tavoitteesta on poikettu, koska toimintaa ei ole mahdollista sopeuttaa riittävän nopeasti ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkausten aiheuttamiin tulovähennyksiin. Sama tilanne jatkuu vuoden 2021 ja 2022 osalta. Kuluva vuoden tulosenuste tulee talousarvionäkymästä poiketen olemaan selvästi positiivinen. Tähän vai-

²² KOSKI, keskeyttäneiden (eronneet, katsotaan eronneeksi, toiseen koulutukseen siirtyneet) määrä suhteessa kaikkiin opiskeluoikeuksiin

²³ Tutkinnon tavoiteajassa (valmistumispäivä ≤ arvioitu valmistumispäivä) suorittaneiden osuus valmistuneista.

²⁴ OPH:n amisपालautekysely, ARVO-järjestelmä, vastaajan oma arvio tulevasta työmarkkinatilanteesta koulutuksen jälkeen

kuttaa ennen kaikkea tilikauden aikana kahdella eri lisäsuoritepäätöksellä saatu lisärahoitus. Kirjanpitolautakunnan (Kila) tuoreen päätöksen mukaan saatu rahoitus tulee kohdentaa tälle vuodelle tuloksi, vaikka kustannusvaikutus kohdistuu vuosille 2020-2022. Kuntayhtymällä on aikaisempien vuosien ylijäämää käytettävissä alijäämien kattamiseen.

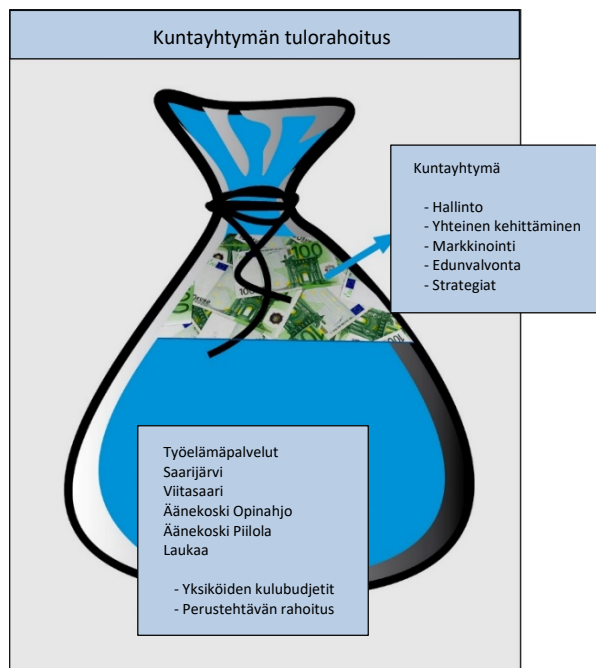
Riittävä opiskelijamäärä sekä opetusresurssien tarkoituksenmukainen käyttö ovat niin laadukkaan koulutuksen, yksikköjen toimintakykyisyyden kuin taloudenkin keskeisiä varmistajia. Edellisten vuosien kohtuullisen suurilla investoinneilla on parannettu laadukkaan koulutuksen edellytyksiä. Poistojen määrä tulee lähivuosina edelleen pysymään lähellä nykyistä tasoa tai jopa hieman nousevan, koska investoinnit kohdistuvat jatkossa pitkälti irtaimen omaisuuteen, joissa poistoajat ovat huomattavasti pitemmät kuin rakennusinvestoinneissa.

Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kuntayhtymän toiminta on riippuvainen valtionosuusrahoituksesta.

Vuonna 2021 koulutuskuntayhtymän ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan olevan noin 17,7 miljoonaa euroa. Vuotta 2021 koskeva suoritepäätös saadaan joulukuussa. Tulevaa vuotta koskevien strategiarahoituksen ja lisäsuoritepäätösten hakemisesta ohjeistetaan myöhemmin erikseen.

Tulosalueet/yksiköt ovat tehneet perustehtäväänsä koskevat kulubudjetit. Niihin sisältyvät kustannukset rahoitetaan kuntayhtymän yhteisestä kassasta. Tällä linjauksella halutaan varmistaa yksiköiden työrauha sekä keskittyminen uudistuvan ammatillisen koulutuksen vaatimiin toiminnallisiin muutoksiin. Valtionosuusrahoitus on ns. yleiskatteista, mikä tarkoittaa koulutuksen järjestäjän vapautta kohdentaa saamansa rahoitus haluamallaan tavalla toimintansa järjestämiseen.

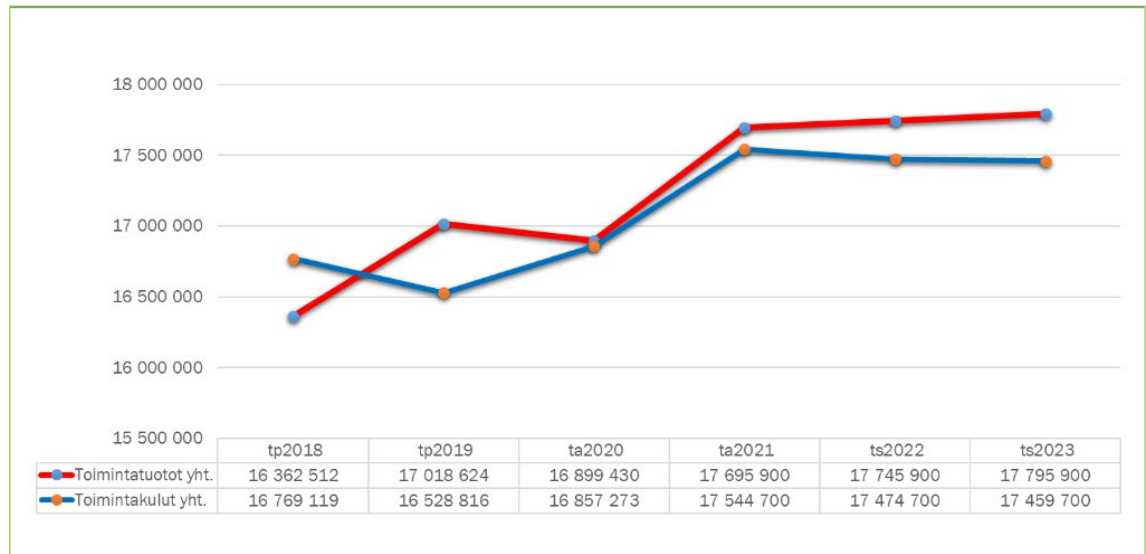
Talousarviovuoden taloustavoitteet

Kuntayhtymän keskeisenä taloudellisena tavoitteena on, että käyttötalousmenot ja osa investointimenoista katetaan toiminnasta saatavilla tuloilla. Näitä tuloja ovat OKM:n maksama valtionosuusrahoitus ammatillisen koulutuksen järjestämiseen ja muut koulutuksesta saatavat myyntituotot sekä maksullisena palvelutoimintana järjestettävästä koulutuksesta ja

muusta toiminnasta saatavat tulot. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen jo muutamia vuosia jatkunut ennakoitavuuden vaikeus edellyttää kuntayhtymältä toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden jatkuvaa parantamista sekä sopeuttamistoimia.

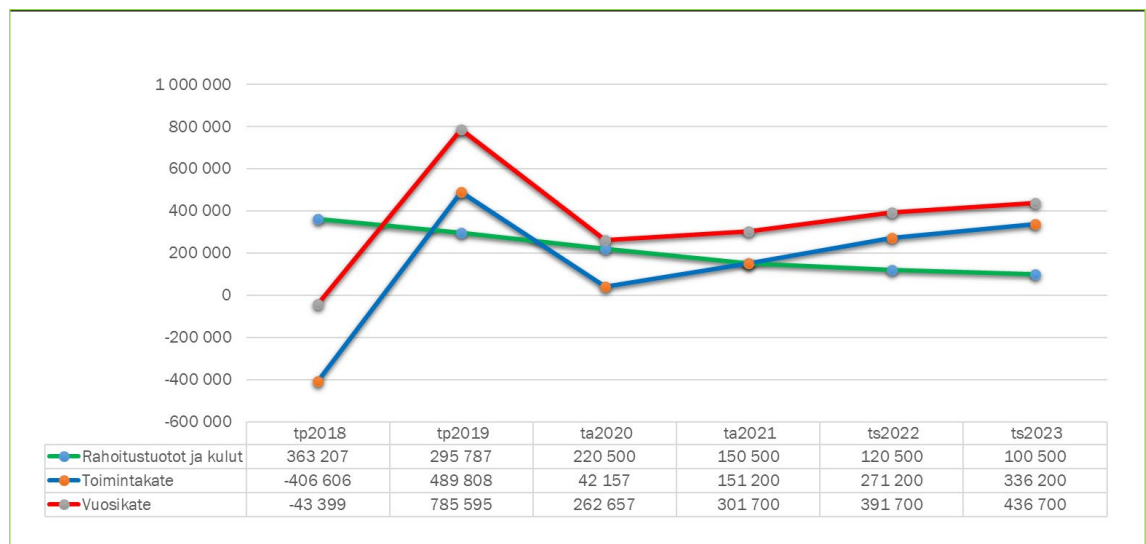
Kuntayhtymän tulot ovat alentuneet aikavälillä 2014-2019 20,0 miljoonasta 17,0 miljoonaan. Samanaikaisesti kuluja on pystytty karsimaan 17,6 miljoonasta 16,5 miljoonaan, joten tulojen pienentyminen on ollut nopeampaa kuin kulujen. Tätä rakenteellista epäsuhtaa pyritään oikaisemaan suunnitelmakaudella kulujen hallinnalla sekä tuloja lisäämällä.

Toimintatuotot ja -kulut

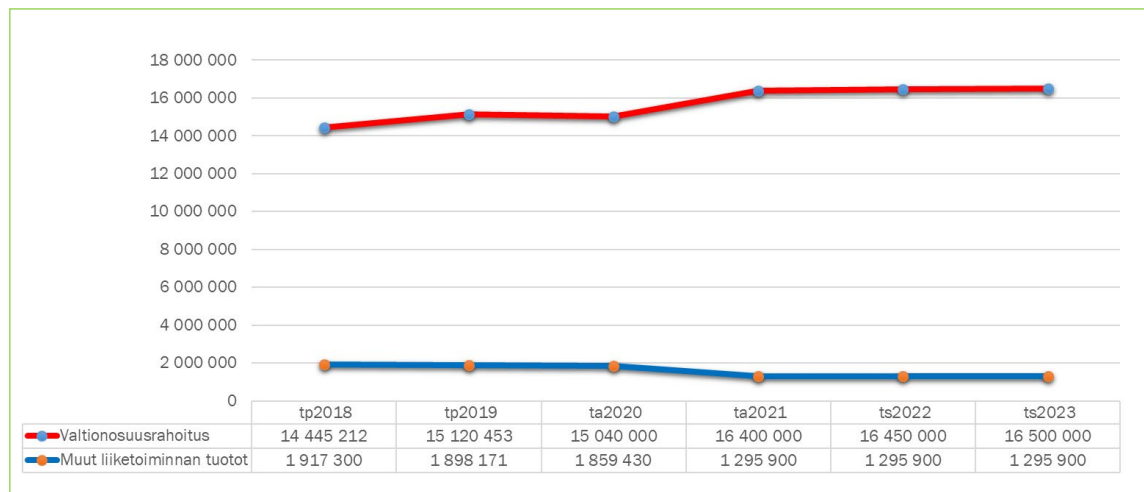
Vuoden 2021 tulo-rahoituksen arvioidaan olevan noin 0,8 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2020 talousarviossa. Vuoden 2021 kulujen arvioidaan puolestaan nousevan noin 0,7 milj. euroa vuoden 2020 talousarvioon verrattuna. Suunnitelmavuosien 2022 ja 2023 kulujen on arvioitu olevan samaa tasoa kuin vuonna 2021. Toimintakatteeksi arvioidaan vuonna 2021 noin 0,15 milj. euroa ja nousevan suunnitelmakauden 2023 lopussa noin 0,3 milj. euroon. Vuosikatteen arvioidaan puolestaan muodostuvan vuosia 2019 ja 2020 huonommaksi rahoitustuottojen supistuessa. Vuosikate ei tulekaan riittämään poistojen kattamiseen koko taloussuunnitelmakaudella.

Toimintakate, rahoitustuotot ja kulut ja vuosikate

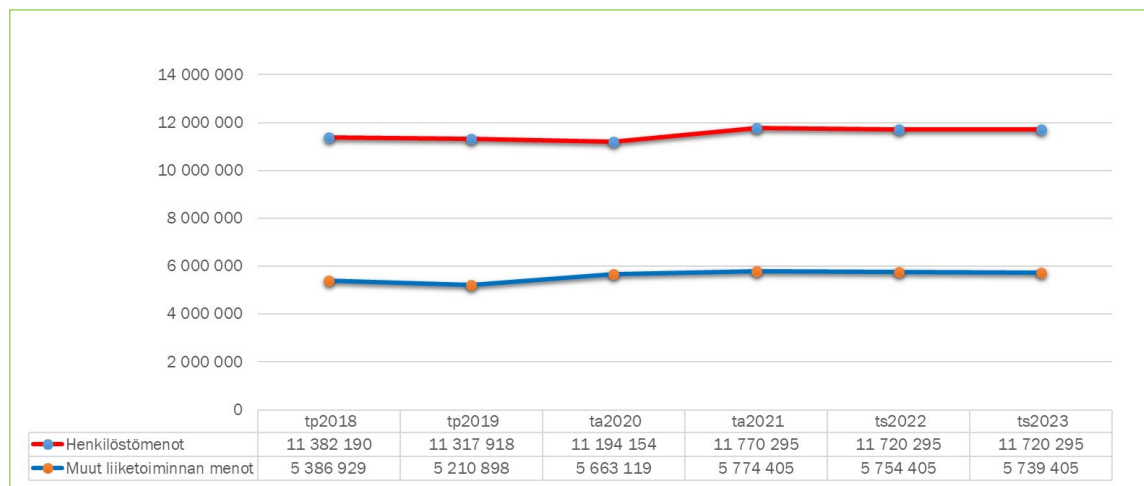

Suunnitelmakauden viimeisenä vuonna 2023 kuntayhtymän taloudellisen tilanteen odotetaan hieman kohentuvan reformin hyötyjen realisoituessa ja henkilöstömäärän hallitun pienentymisen seurauksena. Toisaalta oppivelvollisuuden pidentyminen ja toisen asteen maksuttomuuden voimaantulo tekevät talouden ennustamisesta aikaisempaa vaikeampaa. Tässä kohtaa on myös muistettava se, että saatava valtionosuusrahoitus on suunnitelmakaudella 2021-2023 alttiimpi muutoksille kilpailutilanteen vaikuttaessa erityisesti suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen.

Valtionosuusrahoitus ja muut liiketoiminnan tuotot

Henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan menot

Talousarvion sitovuus

Talousarvio on valtuustoon nähden sitova kuntayhtymätasolla seuraavasti:

- käyttötalouden ja tuloslaskelman osalta nettomääräisesti (€)
- investointien ja rahoituksen osalta nettomääräisesti (€)
- rahoituksen perusteena olevan opiskelijavuosien vähimmäismäärän osalta
- toiminnallisten tavoitteiden osalta

Hallitus määrittelee tarvittaessa muut sitovuustasot sekä tarkemmat talousarvion toimeenpano-ohjeet.

9. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on tärkeä osa organisaation johtamista. Sen tavoitteena on toiminnan tuloksellisuuden (= taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) varmistaminen ja parantaminen sekä toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Johdolla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäinen tarkkailu on jatkuviin toimintarutiineihin sisältyvää toimintojen ja varojen käytön valvontaa. Sitä varten ei ole erillisiä toimielimiä. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäinen tarkkailu toteutuu johtamisjärjestelmällä ja siihen liittyvällä tavoitteiden määrittelyllä ja asettamisella, johdonmukaisena organisaationa ja toimivina laskenta- ja raportointijärjestelminä. Organisaatio ja viranhaltijoiden toimivalta on määritelty kuntayhtymän hallintosäännössä, jonka viimeisin versio otettiin käyttöön 1.8.2019.

Toimintaohjeita sisältyy mm. vuosittain päivitettävään talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen, jota laadittaessa sisäisen valvonnan näkökulma on otettu huomioon. Jokaisen esimiesasemassa olevan tehtävänä on huolehtia toimialueensa sisäisestä valvonnasta.

Kunnallishallinnossa seuranta on ennen muuta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat tavoitteiden asettamisen ja saavuttamisen valvonta, valmistelun ja esittelyn valvonta sekä johtamistoiminnan toimivuuden valvonta.

Kuntayhtymään ei ole perustettu erityistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai sisäisen tarkastajan tehtävää. Palvelua ei ole myöskään hankittu ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Viranhaltijatyönä on suoritettu kassojen ja rahavirtojen tarkastusta.

Sisäistä valvontaa ohjaa kuntayhtymän hallituksen 2012 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje, valtuuston 2014 hyväksymä riskienhallintapolitiikka ja hallituksen 2016 hyväksymä riskienhallinnan järjestämisen ja raportoinnin ohjeistus. Näitä täydentävät sekä valtuuston 2016 hyväksymät ja vuonna 2020 päivitetyt varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet että hallituksen hyväksymä sijoituspolitiikka.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa sisältää kuntayhtymätasoisien ulkoisen tuloslaskelman tilikauden ylijäämään/alijäämään saakka. Tilikauden tulos osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tilikauden ylijäämä/ alijäämä näyttää toiminnan tulokellisuuden huomioiden aikaisempien vuosien hyvien tulosten perusteella tehtyjen investointivarausten ja muiden vapaaehtoisten varausten käytöstä aiheutuvan poistoeron ja vapaaehtoisten varausten vähennykset. Ulkoisen tuloslaskelman yhteydessä on esitetty Kuntaliiton talousarviosuosituksen mukaisia tulokellisuuden tunnuslukuja.

Toimintatuotot	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Myyntituotot	16 029 456	16 114 750	17 105 550	17 155 550	17 205 550
Liiketoiminnan myyntituotot	909 003	1 074 750	705 550	705 550	705 550
Valtionosuusrahoitus	15 120 453	15 040 000	16 400 000	16 450 000	16 500 000
Maksutuotot	74 725	67 130	60 800	60 800	60 800
Tuet ja avustukset	714 129	546 650	332 750	332 750	332 750
Vuokratuotot	131 771	156 300	105 700	105 700	105 700
Muut toimintatuotot	68 544	14 600	91 100	91 100	91 100
Toimintatuotot yhteensä	17 018 624	16 899 430	17 695 900	17 745 900	17 795 900
Toimintakulut	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Henkilöstökulut	-9 195 482	-9 012 184	-9 497 730	-9 447 730	-9 447 730
Palkat ja palkkiot	-9 195 482	-9 012 184	-9 497 730	-9 447 730	-9 447 730
Henkilösivukulut	-2 122 436	-2 181 970	-2 272 565	-2 272 565	-2 272 565
Eläkekulut	-1 950 293	-1 895 610	-1 988 400	-1 988 400	-1 988 400
Muut henkilösivukulut	-239 534	-286 360	-334 165	-334 165	-334 165
Henkilöstökorvaukset	67 391	0	50 000	50 000	50 000
Henkilöstökulut yhteensä	-11 317 918	-11 194 154	-11 770 295	-11 720 295	-11 720 295
Palvelujen ostot	-2 665 444	-2 923 424	-2 881 945	-2 871 945	-2 861 945
Asiakaspalvelujen ostot	-450 867	-561 500	-547 700	-547 700	-547 700
Muiden palvelujen ostot	-2 214 577	-2 361 924	-2 334 245	-2 324 245	-2 314 245
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 140 009	-2 351 669	-2 382 300	-2 372 300	-2 367 300
Ostot tilikauden aikana	-2 140 009	-2 351 669	-2 382 300	-2 372 300	-2 367 300
Avustukset	-57 169	-9 620	-11 120	-11 120	-11 120
Vuokrat	-143 670	-208 264	-271 090	-271 090	-271 090
Muut kulut	-204 605	-170 142	-227 950	-227 950	-227 950
Toimintakulut/menot yhteensä	-16 528 816	-16 857 273	-17 544 700	-17 474 700	-17 459 700

Toimintakate	489 808	42 157	151 200	271 200	336 200
Rahoitustuotot ja kulut	295 787	220 500	150 500	120 500	100 500
Korkotuotot	315 242	220 000	150 000	120 000	100 000
Muut rahoitustuotot	7 714	2 500	2 500	2 500	2 500
Muut rahoituskulut	-27 169	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Vuosikate	785 595	262 657	301 700	391 700	436 700
Poistot ja arvonalennukset	-1 539 828	-1 722 095	-1 846 250	-1 846 250	-1 846 250
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 539 828	-1 722 095	-1 846 250	-1 846 250	-1 846 250
Tilikauden tulos	-754 233	-1 459 438	-1 544 550	-1 454 550	-1 409 550
Poistoero ja varaukset	93 392	143 000	143 000	123 000	93 000
Poistoeron lisäys/vähennys	93 392	93 000	93 000	93 000	93 000
Varausten lisäys/vähennys		50 000	50 000	30 000	
Tilikauden yli/alijäämä	-660 840	-1 316 438	-1 401 550	-1 331 550	-1 316 550

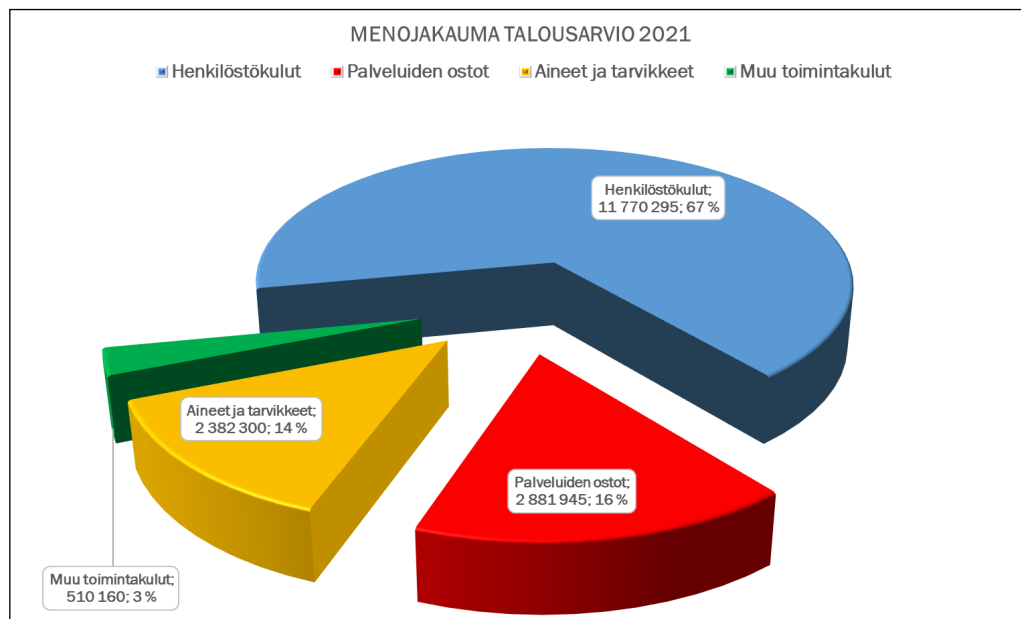
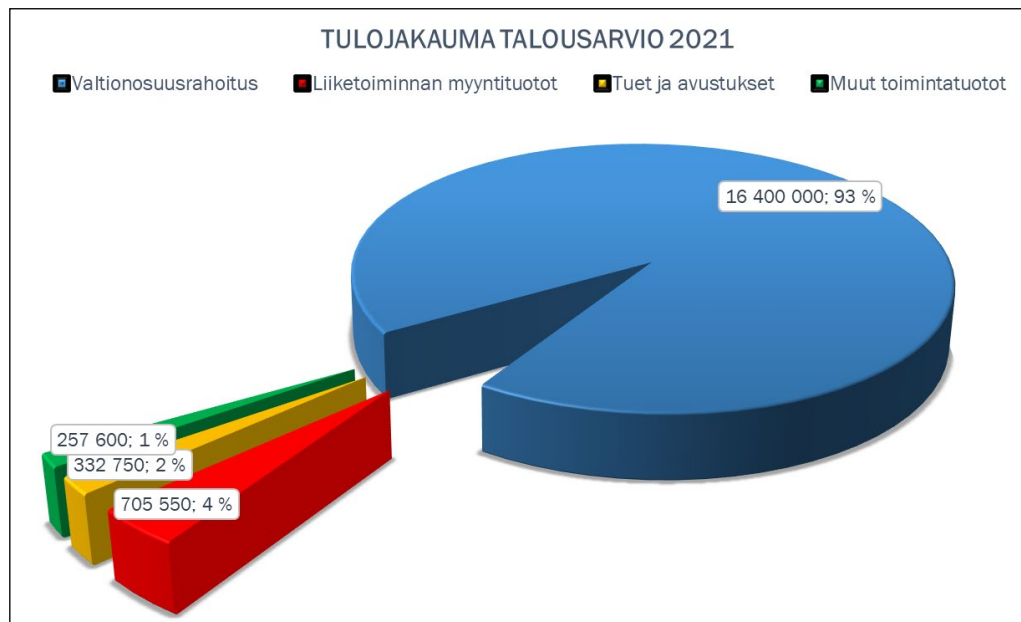
Tuloslaskelmaosan tunnusluvut:	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Toimintatuotot (ulkoiset)	17 018 624	16 899 430	17 695 900	17 745 900	17 795 900
Toimintakulut (ulkoiset)	-16 528 816	-16 857 273	-17 544 700	-17 474 700	-17 459 700
Toimintatuotot % toimintakuluista	103,0	100,3	100,9	101,6	101,9
Toimintakate %	2,9	0,2	0,9	1,5	1,9
Vuosikate %	4,6	1,6	1,7	1,5	2,5
Vuosikate % poistoista	51,0	15,3	16,3	21,2	23,7
Kertynyt ylijäämä 31.12.	18 446 316	17 129 878	15 728 328	14 396 778	13 080 228

Toimintatuotot riittävät käyttösuunnitelmien mukaisiin toimintakuluihin talousarviovuonna 2021 ja suunnitelmavuosina 2022-2023. Vuosikate ei kuitenkaan talousarviovuonna eikä suunnitelmavuosina riitä kattamaan käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisia poistoja.

Poistosuunnitelma ja poistopohjat on tarkastettu talousarvion laadinnan yhteydessä. Hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat vastaavat niiden todellista teknistä ja taloudellista käyttöikä ja tulon tuotto-odotuksia.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyyden kannalta kuntayhtymän talous on heikkenevä, koska talousarvio- ja suunnitelmakaudella vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos on suunnitelman mukaisten poistojen ja tilinpäätöserien jälkeen negatiivinen. Huolestuttavaa tämän hetkessä kehityksessä on, että kuntayhtymän omapääoma sulaa kovaa vauhtia, jos tätä kehitystä ei saada käännettyä parempaan suuntaan. Vuoden 2020 positiivinen tulosennuste korjaa tilannetta ainoastaan kertaluontoisesti.

Käyttötalouden tulo- ja menojakauma

Palkkaus- ja henkilöstömenot

Yleiskorotuksena (TES) on palkkoihin vuonna 2021 arvioitu 1,0 %. Sijaisten palkkaus toteutetaan harkitusti ja henkilöstön vähennykset arvioidaan eläköitymistien yhteydessä ja määräaikaisten sopimusten päättyessä. Henkilöstökulujen muodostaessa noin 2/3 kuntayhtymän kokonaiskuluista, on henkilöstöpolitiikan onnistunut hallinta keskeinen menestystekijä kuntayhtymän talouden tasapainottamisessa.

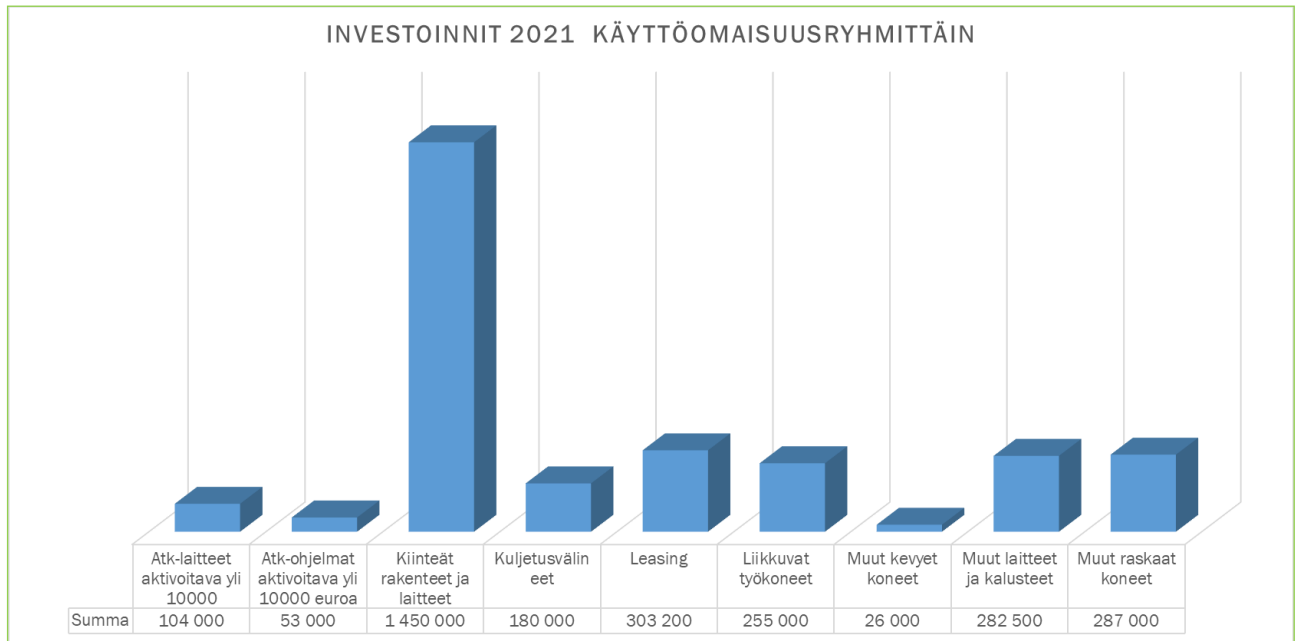
INVESTOINTIOSA

Investoinnit

Investointiosassa on varattu määrärahat yhtymähallituksen käyttöön aineettoman omaisuuden hankintaa, rakentamista, kiinteitä rakenteita, laitteita, koneita ja kalustoa varten. Valtuuston suhteen sitova tavoite on investointeihin myönnetyn määrärahan nettosumma. Suunnitelmakaudella toteutetaan ainoastaan kuntayhtymän perustehtävän kannalta välttämättömimmät hankinnat ja investoinnit. Nämä kohdistuvat pääasiassa opetuksessa tarvittaviin laitteisiin ja kalustoon sekä ict-kaluston ajantasaistamiseen. Irtaimen omaisuuden investoinnit mitoitetaan vuonna 2021 noin 1,4 milj. euroon. Varsinaisten investointien lisäksi toiminta edellyttää vuosittain pienkaluston käyttötaloushankintoja. Pienkaluston hankintarajaa korotettiin aikaisemmasta alle 5 000 eurosta alle 10 000 euroon 1.1.2020 alkaen.

Kuntayhtymä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot	-908	-1 282	-2 637	-3 185	-2 310
Irtain omaisuus	-698	-1 095	-1 134	-950	-950
Osakkeet ja arvopaperit	0	0	0	0	0
Ohjelmistot	-62	-70	-53	-50	-50
Maa-alueet	10	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-158	-117	-1 450	-2 185	-1 310
Rakennukset	0	0	0	0	0
Investointitulot	38	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myynti	0	0	0	0	0
Valtionosuudet Valtionavustukset	38	0	0	0	0
Muut investointitulot	0	0	0	0	0
Kuntien osuudet	0	0	0	0	0
Nettomeno	-870	-1 282	-2 637	-3 185	-2 310

Jotta korjausvelkaa ei syntyisi, välttämättömiin korvausinvestointeihin tulisi vuosittain käyttää poistojen suuruinen rahamäärä. Jotta nämä välttämättömät investoinnit voidaan toteuttaa kajoamatta edellisten tilikausien ylijäämään, tulisi vuosikatteen olla poistojen (n. 1,7 milj. euroa) suuruinen. Uusinvestointeja, peruskorjaus-, tasonparannus- ja laajennusinvestointeja voidaan rahoittaa koulutuskuntayhtymän perustehtävän kannalta tarpeettoman omaisuuden myynnillä sekä taseeseen kertyneellä ylijäämällä.

Kuntayhtymän rakentamishjelma ja irtaimen omaisuuden hankintaohjelma v. 2021

Rakentamishjelma 2021	
Tulosityksikkö / käyttöomaisuusryhmä	Investointi euroa
Saarijärvi	120 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	120 000
Keittiöremontin suunnittelu	35 000
Kolkanlahden C-H talojen remontointi	50 000
Metsäkoneopetuksen ulkovarasto ja sääsuoja	15 000
Navetan katon korjaus	10 000
Suunnitelma D-F-talojen peruskorjauksesta (vuosina 1978-1979 rakennetut)	10 000
Äänekoski Piilola	1 330 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 330 000
Logistiikkahallin ovet C-rakennus	30 000
Logistiikkahallin ovi E- rakennus	10 000
Logistiikkahallin lattia	30 000
Mikki-rakennuksen ilmastointi	10 000
Oppilasasuntolan saneeraus 2021	1 250 000
Kaikki yhteensä	1 450 000

Irtaimen omaisuuden ja atk-ohjelmistojen hankintaohjelma 2021	
Tulosityksikkö / Käyttöomaisuusryhmä	Investointi euroa
Atk-eri yksiköt	180 200
Atk-laitteet aktivoitava yli 10000	74 000
Atk-ohjelmat aktivoitava yli 10000 euroa	53 000
Leasing	53 200
Laukaa	10 000
Muut laitteet ja kalusteet	10 000
Saarijärvi	596 000
Kuljetusvälineet	180 000
Leasing	250 000
Muut kevyet koneet	14 000
Muut laitteet ja kalusteet	112 000
Muut raskaat koneet	40 000
Työelämäpalvelut	10 000
Muut laitteet ja kalusteet	10 000
Viitasaari	105 000
Muut laitteet ja kalusteet	10 000
Muut raskaat koneet	95 000
Äänekoski Opinahjo	12 500
Muut laitteet ja kalusteet	12 500
Äänekoski Piilola	577 000
Atk-laitteet aktivoitava yli 10 000	30 000
Liikkuvat työkoneet	255 000
Muut kevyet koneet	12 000
Muut laitteet ja kalusteet	128 000
Muut raskaat koneet	152 000
Kaikki yhteensä	1 490 700

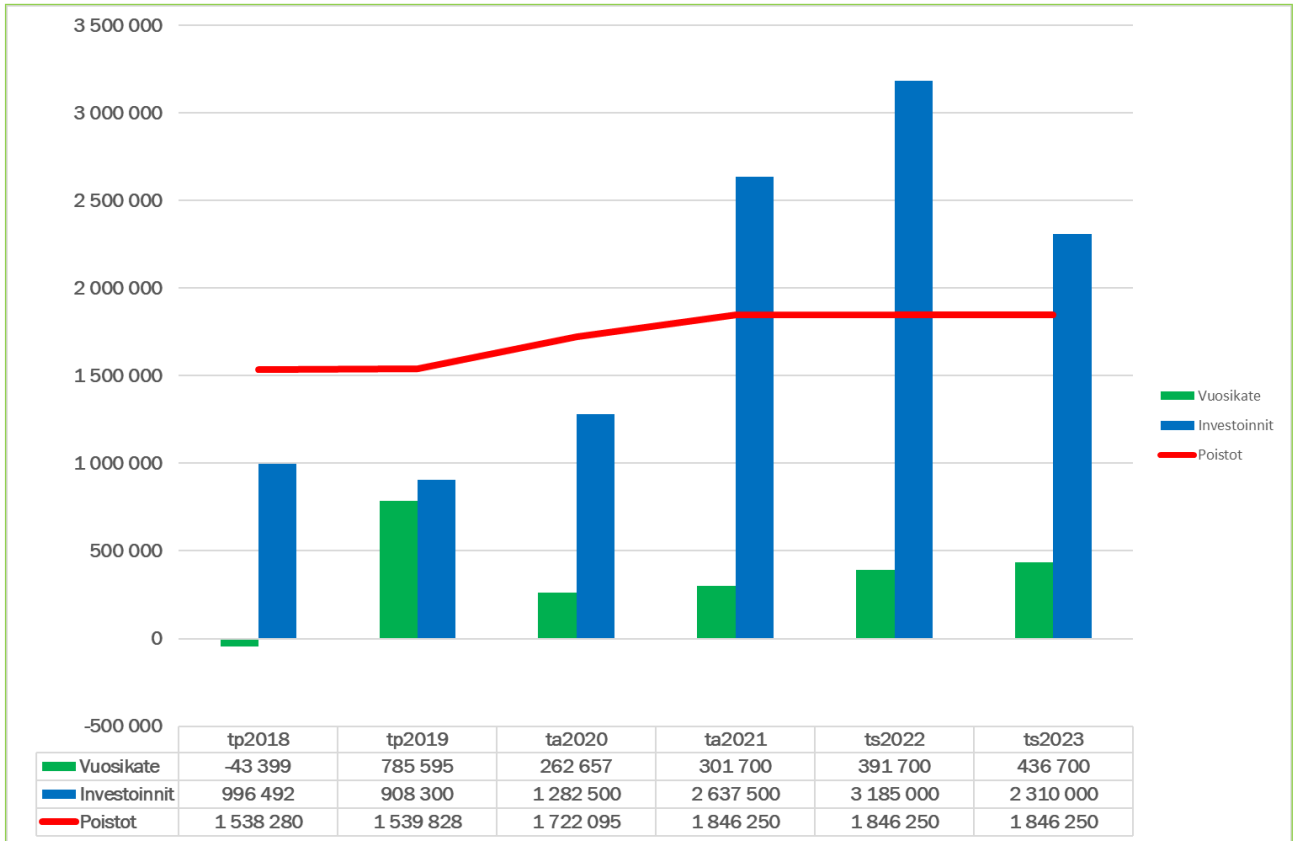
RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa rahan lähteet ja rahan käyttö. Investointeihin käytetään tulo-rahoituksen riittämättömyyden vuoksi myös aikaisempien tilikausien ylijäämää. Kuntayhtymässä on otettu käyttöön myös Kuntarahoituksen tarjoamaa leasingrahoitusmallia, jolla tarkoitetaan käyttöomaisuuden pitkäaikaista vuokrausta.

Kuntayhtymä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulo-rahoitus:	786	262	302	392	437
Vuosikate	786	262	302	392	437
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulo-rahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Investoinnit:	-870	-1 282	-2 637	-3 185	-2 310
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-908	-1 282	-2 637	-3 185	-2 310
Rahoitusosuudet investointimenoihin	38	0	0	0	0
Käyttöomaisuudet myyntitulot	0	0	0	0	0
Tulo-rahoitus ja investoinnit netto	-85	-1 021	-2 336	-2 793	-1 873
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-617	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-270	0	0	0	0
Saamisten muutos	-19	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-328	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-617	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-85	-1 021	-2 336	-2 793	-1 873

Rahoitusosan tunnusluvut					
	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Investointien tulo-rahoitus %	86,6	20,4	11,5	12,3	18,9

Rahoituslaskelma osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden investointimenoihin. Tulo-rahoituksen riittämättömyys ei kuitenkaan talousarviovuonna eikä suunnitelmavuosina vielä heikennä merkittävästi kuntayhtymän maksuvalmiutta, koska kuntayhtymällä on likvidivarojen lisäksi käytössä sijoitusvaroja. Tähän ei kuitenkaan saa tuudittautua, vaan on tehtävä töitä talouden kokonaistasapainottamisen eteen. Vuosikate tulisi olla = suunnitelmapoistot = korvausinvestoinnit (tasapainossa oleva talous).

TALOUSSUUNNITELMAN YHDISTELMÄ

Kuntayhtymän käyttötalouden tulot ja menot v. 2019–23

Käyttötalous 1 000€	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot:	17 019	16 899	17 696	17 746	17 796
Muutos % ed. tilikauteen 2018	3,9	-0,7	4,5	0,3	0,3
Menot:	16 529	16 857	17 545	17 475	17 460
Muutos % ed. tilikauteen 2018	-1,5	1,9	3,9	-0,4	-0,1
Toimintakate	490	42	151	271	336
Rahoitustuotot ja kulut	296	220	150	120	100
Vuosikate	786	262	301	391	436
Käyttöomaisuuden poistot	1 540	1 722	1 846	1 846	1 846
Poistoeron vähennys	93	93	93	93	93
Varausten vähennys		50	50	20	
Tilikauden tulos	-661	-1 315	-1 401	-1 342	-1 317